

MIGRATION

KONFRONTÉR DRØMMEN OM EUROPA

En ny organisation i Ghana vil med jobs og dialog standse unge i at krydse Middelhavet
s.12 /

IDEER

FRA BYRDE TIL STYRKE

Nytænkning, innovation og partnere fra IKEA til MasterCard gør flygtninge til en ressource
s. 36 /

LIVSSTIL

HOT – MEN NOK?

Do no harm er god business – men gør det en forskel?
s. 22 /

DANMARKS
GLOBALE MAGASIN

udvikling

- NR 2 - 2017 - JUNI - 44. ÅRGANG -

TOPPEN AF PLASTIKBJERGET

SE DIT GLOBALE PROSKILDE
Redaktionen anbefaler side 50

PARTNERSKAB · BÆREDYGTIGHED · INNOVATION

Giv dit barn en dansk, international uddannelse på

Herlufsholm Skole

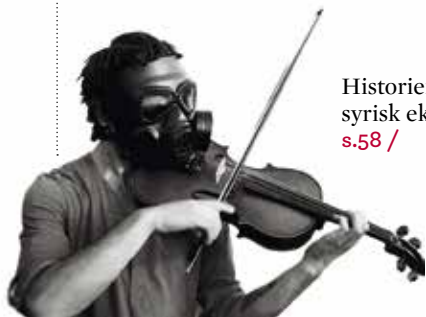
- vi stræber efter at inspirere og engagere eleverne til at opnå mere
- vi inviterer eleverne til at deltage i akademiske konkurrencer, sportsaktiviteter, debat, osv.
- vi tilbyder studiecafé og ekstraundervisning til de elever, der har brug for ekstra hjælp
- vi tildeler alle elever en mentor, som guider eleven og hjælper med at sætte mål for personlig og akademisk udvikling
- vi sender elever på udvekslingsophold, internationale konferencer og hjælpearbejde i udlandet

Herlufsholm Skole og Gods
Herlufsholm Allé 170
4700 Næstved
Tlf. +45 55 75 35 00

6.-10. KLASSE
STX
PRE-IB
IB

www.herlufsholm.dk

Historier fra
syrisk eksil
s.58 /

udvikling

POLITIK & RETTIGHEDER

- Update politik s. 5 /
- Opium er vores redning s. 17 /
- Bæredygtigt forbrug – hot men ligegyldigt? s. 22 /
- Ugandas åbne dør under pres s. 40 /
- Flygtninge booster Zambias økonomi 43 /

SIKKERHED & MIGRATION

- Konfrontér drømmen om Europa s. 12 /
- Flygtninge kan være en ressource s. 36 /
- Hyr en flygtning og få adgang til EU s. 44 /
- Madrating på Mastercard s. 47 /

ERHVERV, TECH OG INNOVATION

- Ti ideer, der forbedrer verden s. 4 /
- Update tech s. 10 /
- Solenergi i ørkenen s. 46 /
- Danske eventyr i Iran s. 60 /
- Filmstjerne og flyvende toiletter s. 66 /
- Syr sig ud af fængslet s. 54 /

IDEER, KUNST OG KULTUR

- Superkrydderier s. 9 /
- Verdens fedeste festivaler s. 32 /
- Tips til globale Roskilde s. 50 /
- Update kultur s. 52 /
- Historier fra eksil s. 58 /

s. 16 /

OPIUM

Myanmar er nu verdens næststørste producent af opium. Narkoen tager liv – men finansierer også mad og uddannelse. Udvikling er rejst ind i hjertet af den gyldne trekant.

s. 36 /

TEMA: FRA BYRDE TIL STYRKE

Flygtningelejren Azraq i Jordan kører nu på solenergi. Ny-tænkning med partnere som IKEA, MasterCard og Grundfos gør flygtninge til en styrke fremfor en byrde.

s. 22 /

HOT – MEN ER DET NOK?

Do no harm er blevet god business. Mode-giganter har vedtaget et nyt cirkulært system. Og en FN-resolution om mode er på vej. Men gør det en forskel?

Skribenter & fotografer

■ **VILHELM STOKSTAD:** Journalist, fotograf og filmfotograf. Uddannet ved Nordens Fotoskola uden for Stockholm. I Sverige arbejder han for dagspressen og nyhedsbureauer, men rejser ofte til udlandet på lange reportageture. De seneste måneder har han boet i Sydøstasien og fokuseret på regionen.

■ **MARIE TORP CHRISTENSEN:** Skriver, optager, instagrammer og kommunikerer i sin virksomhed Stories – Straight out of Africa. Uddannet journalist. Tidligere ansat i DR, CARE Danmark, UNICEF og Udenrigsministeriet. Med en forkærlighed for tanzaniske ris med bønner og afrikanske livsråd har hun blandt andet rapporteret fra Ghana, Etiopien og Sydafrika for Radio24syv, Information og Jyllands-Posten.

■ **DANIEL RYE:** Fotograf og foredragsholder. Har en baggrund i elitegymnastik. Uddannet fotograf og tidligere fotolærer på Grundtvigs Højskole. Lever i dag af at fotografere og holde foredrag om blandt andet Syrien og historien om Malawi, der bliver bragt i dette magasin. Arbejder ud fra den tanke, at tid er en af de vigtigste faktorer, når man skal fortælle historier – jo længere tid man tilbringer med historien, des mere nuanceret og præcist kan den formidles, mener han.

4/

■ **AXEL KRONHOLM:** Prisvindende journalist med fokus på konflikt, politik og miljø i Syd- og Sydøstasien. Har skrevet for blandt andet Washington Post, Sveriges Radio, Dagbladet Information og Hufvudstadsbladet. Bor i Göteborg, men rejser til Myanmar flere gange om året.

■ **MORTEN HANSTED:** Journalist og forfatter, cand.merc. Har arbejdet for Berlingske, TV2, TV3 og DR. MH udgav i 2003 bogen Rubler og skruller om danskeres oplevelser i Rusland efter Sovjetunionens kollaps i 1991. Hørte i 2013 om den eksotiske togforbindelse fra Ankara til Teheran. Satte sig for at tage togturen til Teheran – som blev til en brændende interesse for Iran. Har lige udgivet Danske eventyr i Iran om forholdet mellem Danmark og Iran fra Niebuhr til vindmøller.

■ **RUNE V. HARRITSHØJ:** Bidt af en gal argentiner og Sydamerika-korrespondent bosat i Buenos Aires siden 1999. Arbejder for diverse danske medier. Uddannet journalist og master i økonomi. Forfatter til Turen Går Til Argentina & Chile. Rejser Sydamerika tyndt flere gange årligt som journalist og rejseleder – igennem et kvart århundrede. Far til tre dansk-argentinke børn. Taler spansk og portugisisk flydende.

■ **EBBE SCHIØLER:** Har arbejdet som landechef, chefkonsulent, lærer, skribent, informationschef, leder af MS' frivilligprogram og bistandsråd. ES har især fokuseret på Grønlandsforhold, Østafrika, Bangladesh, udviklingsbistand og internationalt bestyrelsesarbejde. Har skrevet bøger for Danida og internationale organisationer og en række førskole- og skolebøger.

■ **SIMON ANKJÆRGAARD:** Freelance-journalist og forfatter, cand.scient.soc. i historie og internationale udviklingsstudier. Har de sidste 15 år arbejdet med globale, sociale og politiske ubalancer; alt det, der skurrer – og alt det, der gør en forskel. Har tidligere blandt andet arbejdet for Berlingske og for Hus Forbi – og har skrevet for Udvikling siden 2005. Er ved siden af fodboldgal far til fire.

■ **MAI RASMUSSEN:** Journalist og konsulent, koncentrerer sig om internationale og humanitære situationer, problemer, koncepter og ideer. Gæsteunderviser på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole. Tidligere udstationeret i blandt andet Uganda og Sydsudan. Skriver artikler, styrer projekter og tilrettelægger dokumentarfilm, senest den prisbelønnede Hallo Syrien – Opkald fra flugtruten, DR, 2015.

■ **SOUHA AL-MERSAL:** Journalist, bachelor i kommunikation, kandidat i cand. public. Har tidligere arbejdet for DR, Dansk Flygtningehjælp og Mellemløbeligt Samvirke. Bosat i Amman, Jordan. Har blandt andet dækket kvinderettigheder, flygtningelejre i Nordirak, Jordan og Libanon, korruption i Tunesien og politiske forhold i Jordan. Specialiseret i medieproduktion og videoforddling.

SKALs

DANSK
CAMBRIDGE
MODERSKOLE

Et spændende tilbud til dig, der ønsker at færdiggøre hele din internationale grunduddannelse i Danmark.

Cambridge IGCSE på SKALs + International Baccalaureate (IB) eller studentereksamen med kollegieplads på et af de kostgymnasier vi samarbejder med.

Vi glæder os til at udfordre dig!

SKALS EFTERSKOLE
 Kærvej 11 · 8832 Skals · Danmark
 Telefon +45 8669 5011
 mail@skals-efterskole.dk
 www.skals-efterskole.dk

Cambridge Associate School

MARGINAL.DK

1. SMS-vejrudsigt til bønder

Forarbejdning og salg af mangoer er livsnødvendig for mange bønder i Kenya. Men klimaforandringerne har gjort planlægning af mango-tørring svært, og mange ender med at rådne. I Makeni-regionen har bønder nu fået en vejr-app, der præcist kan fortælle, hvornår det er vejr til at tørre frugterne. De får hver dag en sms med den lokale vejrudsigt og en anbefaling af det præcise tids-

rum, de bør tørre deres frugter. App'en, som er lavet af Kenyan Meteorological Department, skal udbredes til resten af Kenya og Afrika.

2. Køb humanitære obligationer

International Røde Kors har indført humanitære obligationer, *humanitarian impact bonds*. Idéen er

at en investor forpligter sig til at investere et 'betragtelig beløb' i opstarten af et humanitært projekt. En større investor forpligter sig herefter til at fuldfinansiere projektet, hvis målene er nået.

3. En tablet om dagen ...

Digitaliseringen af undervisningen er en global udvikling, og i Malaysia bruges projektet BrainPOP til undervisning af flygtningebørn via tablets. Når børnene får tabletterne, der er lette og nemme at transportere, er de allerede fyldt med små læringsvideoer og lege-baseret læringsøvelser, som er nemme at gå til. To flygtningelejre i henholdsvis Setapak og Bukit Bintang er udpeget som forsøgsskoler.

6/ TI IDEER DER FORBEDRER VERDEN

AF SIMON KRATHOLM ANKJÆRGAARD

4. Computerstyret væksthuis

I flygtningelejren Azraq i Jordan tester man i øjeblikket såkaldte 'food computers', der via et robotsystem overvåger klima, energi og udviklingen af spiselige planter i specialiserede væksthuse. Bag computerne står WFP i samarbejde med Massachusetts Institute of Technology (MIT) og Agency of Technical Cooperation and Development (ACTED).

5. Dansk fond bygger bro

Partnerskaber mellem offentlige og private er et vigtigt element i de nye SDG-mål, såvel som i den nye, danske udviklingsstrategi. Danske IFU, Investeringsfonden for Udviklingslande, er netop nu ved at etablere en særlig SDG-fond med et budget på adskillige milliarder, som skal bygge bro mellem det private og det offentlige. IFU har god erfaring med offentlige-private fonde, blandt andet klimafonden og landbrugsfonden, der har private investorer.

6. Digitalt talt

Når flygtninge og migranter lander på europæisk jord, er det de færreste, der kan tale det lokale sprog. De myndigheder og privatpersoner, der modtager flygtninge og migranter kan nu – med hjælp fra Translators Without Borders, MercyCorps, Google og ThoughtWorks - møde dem med digitale oversættelseskort. Ved brug af tablets og smartphones kan de, der kommer, og de, der modtager, kommunikere via en app, som indeholder relevante oplysninger, oversættelser og informationer på alle relevante sprog.

7. Sol over flygtninge

I fremtiden kan flygtningelejre køres på solens energi. Et samarbejde mellem UNHCR, Engineers Without Borders, IKEA Foundation og AMDA har skabt solenerigianlæg, der kan forsyne lejre med gratis, grøn strøm og gøre dem uafhængige af stigende markedspriser. De første anlæg leverer nu strøm til gadelys og husholdninger for bhutanske og syriske flygtninge i Nepal og Jordan.

8. DIY såsæd

I den senegalesiske by Fulado er bønderne begyndt at producere deres eget såsæd. Derved slipper de nu for at købe dyrt forproduceret såsæd fra store virksomheder. Det lokale projekt, der skal udvides til resten af Senegal og Afrika, skal stoppe den store folkevandring fra land til by og gøre det attraktivt at blive i landbrugsområderne. Idemanden er Lamine Biyae, en veteran indenfor senegalesisk landbrug.

9. Overblik over menneskestrømme

For første gang kan man nu få et samlet overblik over strømmene af flygtende og migrerende mennesker, samt indsamle og udveksle data om fænomenet. Initiativet *4MI* er lanceret af Dansk Flygtningehjælp, Deutsche Zusammenarbeit, Intergovernmental Authority on Development (IGAD) og det norske udenrigsministerium. *4MI* er et omkostningslet system, der bygger på indrapporteringer fra cirka 30 observatører, der i første omgang er placeret i migrant- og flygtningetunge byer i det nordlige, østlige og sydlige Afrika. De taster relevante oplysninger ind i en database, som myndigheder og organisationer kan tilgå og derved blive bedre i stand til at assistere folk undervejs og ved ankomst.

10. Siloer redder høsten

Små, effektive siloer af metal og plastik skal minimere tabet af bønderes afgrøder i kølvandet på en høst. Det er World Food Programme, der tilbyder siloerne sammen med uddannelse til bønder i det sydlige Afrika. Det anslås, at bønderne kan miste op til 40 procent af høsten på grund af manglende viden og mangel på opbevaringsmuligheder. De nye, mindre siloer vil fremover forhindre dette.

Oprindelige folk under pres

I TI ÅR har oprindelige folk haft deres egen FN-erklæring, der forpligter stater til at beskytte deres rettigheder. De har oplevet store fremskridt, men anerkendelse og beskyttelse af deres ret til land og naturressourcer er stadig under pres. Det er konkluderer IWGIA i deres årlige rapport om oprindelige folks vilkår.

"I det globale kapløb om at vinde jord til industri og stor-skala-infrastrukturprojekter ignoreres oprindelige folks rettigheder alt for ofte. Internationale virksomheder og stater bør tage et større ansvar for at sikre værdighed, rettigheder og overlevelse for oprindelige folk," siger Kathrin Wessendorf, meddirektør og koordinator af IWGIA's klimaprogram. Støtten til oprindelige folks livsgrundlag er en prioritet i Danmarks kandidatur til FN's Menneskerettighedsråd.

"Der er behov for, at flere lande ligesom Danmark bakker om oprindelige folks rettigheder," siger Kathrin Wessendorf. • /JLA

Fremover skal Saudi-Arabien være med til at beskytte kvinders rettigheder i FN.

Saudi-Arabien får plads i FN's Kvindekommission

AF ANNA NEDERGAARD

■ DET HAR SKABT RØRE, at Saudi-Arabien er blevet valgt ind i FN's Kvindekommission. "At vælge Saudi-Arabien til at beskytte kvinders rettigheder svarer til at gøre en pyroman til byens brandchef," tweetede Hillel Neuer, direktør for menneskerettighedsgruppen UN Watch, oven på beslutningen, der blev truffet i slutningen af april.

Her valgte 47 ud af 54 nationer, at landet fra 2018 skal være med til at varetage kvinders rettigheder.

Den egyptisk-amerikanske journalist og feminist Mona Elthaway kaldte efterfølgende beslutningen en hån. I Saudi-Arabien er kvinder nemlig underlagt kravet om en mandlig værge, der skal give dem lov til for eksempel

rejser og arbejde. Og det endte desuden på plads nummer 141 ud af 145 lande på det såkaldte Globale Gender Gap Index i 2016, der er en indikator for et lands ligestilling.

Abdullah Y. al-Mouallimi, der er Saudi-Arabiens FN-ambassadør, finder dog landet oplagt som medlem af kommissionen og har afvist kritikken. Han fremlagde en række eksempler, hvor han mener, at landet har forsøgt at beskytte kvinders rettigheder, blandt andet at Saudi-Arabien har forbudt vold og trafikking mod kvinder. Han får opbakning fra Helen Clark, tidligere chef for FN's Udviklingsprogram, UNDP: "Det er vigtigt at støtte dem i landet, der arbejder for ændringer for kvinder. Ting forandrer sig, men langsomt." •

Bolivia øger koka-business

DER SKAL DYRKES MERE KOKA i Bolivia. Den bolivianske regering udvider arealerne for kokadyrkning fra 12.000 til 22.000 hektar for at øge det legale salg af kokablade.

Kokablade, der også bruges til at lave kokain, har altid haft en særlig plads i den bolivianske kultur. At tygge kokablade eller drikke te af koka er udbredt i Bolivia. Når bladet tygges, giver det en mild form for stimulation og undertrykker sult, tørst og smerte. Kokablade bruges også til at bekæmpe højdesyge i det højland, som Bolivia er.

Mens de fleste andre lande forbinder bladene med kokain, ser den bolivianske regering det som en landbrugsprodukt og en handelsvare af vigtighed for den bolivianske økonomi.

Og afkriminaliseringen og koka-businessen har været en mærkesag for præsident Evo Morales, der er den første indfødte præsident i Bolivia og selv tidligere kokabonde.

I FN-konventionen om narkotika fra 1961 forpligtede Bolivia sig efter internationalt pres til at afskaffe forbruget af koka i løbet af 25 år. Men hensigten blev ikke fulgt til dørs, og i 2012 trådte Bolivia ud af konventionen. Landet tilsluttede sig dog igen konventionen allerede året efter, men med et forbehold, der gør det muligt for bolivianere at tygge kokablade, lige så flittigt og længe de har lyst. Det accepterede et flertal af FN-lande, og forbeholdet var en stor sejr for Morales. Bolivia sælger allerede koka-produkter legalt til Ecuador. • / CVF

9

Side
Afgroden

ALLEHÅNDE & VENNER

MADE
IN INDIA

SUPERKRYDDERIER

AF JANNE LOUISE ANDERSEN

■ COLLEM, INDIEN: Til hverdag hører vores krydderier til som pulver på krydderihylden i køkkenet. Men på indiske krydderiplantager kan man opdage, at hvert træ, hver plante og busk, ud over at stimulere vores smagsløg og sanser, også gavner vores helbred.

"Hvad er det?" spørger vores krydderikspert skælmsk og rækker mig endnu et blad at tygge på.

Jeg gumler og gætter forgæves. Nellike? Kanel?

"Dem har jeg allerede givet dig," siger guiden med en streng mine. Jeg må give op.

"Allehånde!" afslører hun omsider med den største selvfølgelighed. Planten indeholder smag af nellike, kanel og muskatnød, kardemomme og peber, forklarer hun. Jeg er åben-

bart ikke ene om at føle mig forledt. Tilsyneladende fik smagsforvirringen briterne til at give planten det upræcise navn – allspice. Og spanierne syntes, de tørrede sorte bær lignede peberkorn, og kalder krydderiet pimienta – sort peber.

Ud over i Indien gror allehåndeplanten i Centralamerika, Mexico og på De Vestindiske Øer, og i dag bruges krydderiet i madlavning verden over.

Allehånde er hovedingrediens i mange karryblandinger – hvilket er endnu et misforstået indisk "krydderi". Det var igen de britiske kolonialister, som syntes, at al indisk mad smagte af karry. Blandingskrydderiet, der findes i tør og våd form og kan bestå af 10-20 forskellige krydderier inklusive blade fra karrytræet [karee

pade på Hindi], blev reduceret til det gule pulver, vi kender fra mormors boller i karry. Oh well.

EUGENOL – NATURENS PAINKILLER

Du genkender måske også allehåndes odør fra tandlægen. Måske fordi han bruger parfumen Oldspice, eller fordi tandlæger stadig bruger nellikeolie mod betændelse. Det er det organiske stof eugenol i allehåndes olier, der har lokalbedøvende, anti-inflammatoriske og antioxidante egenskaber.

Allehånde bruges derfor ofte i ayurvedisk medicin ["ayur" (liv) og "veda" (viden) på sanskrit], som er en lære baseret på plantemedicin, diæter, yoga, udrensninger og massage.

Allehåndeolie virker også mod diarre og kan lindre lidelser som mavepine, muskelsmerter og forstuvninger.

Nellike og kanel indeholder ligeledes meget eugenol og bruges mod tandpine, infektion og smerter.

Kanel er nærmest et vidundermiddel mod dårligdomme: Olien fra barken på kaneltræet modvirker kvalme, er god for fordøjelsen og bruges mod diabetes, da det regulerer sukkerindholdet i blodet. Det er godt mod forkølelse såvel som influenza og akutte tilfælde af hovedpine. Og så hjælper kanel med at bekæmpe svampe, parasitter og bakterier.

Nellike og kanel indgår i krydderblandingens garam masala, der som regel også indeholder sort peber, paprika, koriander, spidskommen, kardemomme og muskat.

I ayurvedisk medicin betyder garam "opvarmning af kroppen", da man mener, disse krydderier hæver kropstemperaturen.

Altså: Spis mere indisk mad, og bliv sund, varm og glad. •

DIY Ayurveda – allehånde

- **Tandpine:** Anvend en dråbe æterisk allehåndeolie på betændt tand to-tre gange dagligt.
- **Maveproblemer eller diarre:** Drik te med en teskefuld allehåndepulver to-tre gange dagligt.
- **Muskelsmerter:** Anvend en pasta af allehåndeblade på berørt område, eller læg en gennemvædet bandage med allehåndeolie.

OBS: Over fem milliliter allehåndeolie kan medføre opkast, kvalme og krampe.

App til dansk asyl

DET DANSKE ASYLSYSTEM kan virke som en jungle af love og regler for de flygtninge, der kommer til landet. Derfor er Dansk Flygtningehjælp og Microsoft gået sammen om appen ASYLUMDK.

Gennem billeder og tekst guider den flygtninge igennem asylsystemet i Danmark.

En undersøgelse fra 2010 viste Dansk Flygtningehjælp, at det var begrænset, hvor meget asylansøgere kendte til centrale forhold i både dansk og international asyllovgivning. Der har derfor været behov for et redskab, der kan hjælpe dem. Med ASYLUMDK får de gode råd og nem adgang til information om asylprocessen, og så er det forsøgt formidlet på en måde, der er let at forstå. •

/AN

Del dit måltid med ét klik

Med 0,50 dollar og ét klik kan du være med til at hjælpe et sultent barn.

AF ANNA NEDERGAARD

■ MED APPEN SHARETHEMEAL skal der blot ét enkelt klik til, for at du kan give et måltid til et sultent barn.

Når du deler et måltid via din telefon, bliver du trukket 0,50 dollar. Det svarer til det beløb, det koster at mætte et sultent barn en hel dag.

I øjeblikket fokuserer ShareTheMeal på børn og flygtningebørn i Libanon. Som naboland til Syrien har Libanon taget imod mere end en million syriske flygtninge. Over 90 procent af disse får ikke nok mad, og det smitter også af på det libanesiske folk.

Når en bruger har givet et måltid via sin telefon, formidler United Nations World Food Programme (WFP) det. Det kan være i form af vouchers, der kan ombyttes til mad, madrationer,

hvis området er plaget af mangel på føde, eller skolemåltider, hvis der er tale om et mere stabilt område.

På samme tid kan brugeren følge med i udviklingen. Det er muligt at se, hvor i verden børnene befinder sig, og hvordan projektet skrider frem.

ShareTheMeal blev grundlagt i Berlin i 2014 af Sebastian Stricker og Bernhard Kowatsch. Der er i dag givet over 13 millioner måltider. Målet er på sigt at få udryddet den globale hungersnød.

Der findes 20 gange så mange smartphonebrugere som sultne børn. ShareTheMeal og WFP er derfor ikke i tvivl om potentialet. •

Kort over vinden i Indonesien

INDONESIEN HAR FÅET kortlagt potentialet for landets vindenergi via et vindkort. Vindkortet giver en indikation af, hvor meget det generelt blæser i de forskellige dele af landet, og hvor det derfor vil være fordelagtigt at opføre vindmøller. Indonesien satser på, at 23 procent af energiforbruget til ørigets næsten 260 millioner indbyggere i 2025 skal komme fra vedvarende energi. Vindkortet bidrager altså med, hvordan man får mest muligt ud af vinden i Indonesien. Det var minister for udviklings-samarbejde Ulla Tørnæs, der i april lancerede vindkortet på sin tur til Indonesien,

”Jeg er meget tilfreds med, at vi med lanceringen af vindkortet i dag har taget næste skridt i Danmarks ambitiøse energipartner-

skab med Indonesien. Indonesien skal sikre strøm til en kvart milliard indonesere for at fortsætte den økonomiske vækst. Den strøm forsøger vi fra dansk side at gøre så grøn som muligt, så vi kan bidrage til, at Indonesien kan leve op til målet om mindre CO₂-udledning,” siger Ulla Tørnæs.

Danmark har gennem en årrække samarbejdet med Indonesien på energiområdet. Gennem det dansk-indonesiske samarbejde overføres viden og kompetencer, som hjælper med at skabe et solidt fundament for den fortsatte vækst i Indonesien. •/CVF

VR Travel

OPTIMIZE YOUR TRAVEL BUDGET

Erhvervsrejser

**Betaler du for meget for dine erhvervsrejser?
Kontakt vores eksperter og få markedets
billigste fly- og hotelpriser.**

Denmark
Greenland
Canada

VR Travel har sendt internationale virksomheder, humanitære og statslige organisationer til forretningsmøder verden rundt siden 1969

Erhvervsrejser til og fra vigtige forretningsmøder kan være komplekse, og vi står til rådighed for dig 24 timer året rundt, med vores egne medarbejdere, hvilket gør det nemt og trygt at rejse med VR Travel, idet de samme medarbejdere kender din virksomhed fra de normale åbningstider.

Har din virksomhed den billigste pris på erhvervsrejserne?

Få et pristjek af din nuværende indkøbsaftale eller hør, hvordan du i samarbejde med VR Travel opnår den bedste pris målt i forhold til ønsket rejsetid og komfort.

Få maksimalt ud af dit rejsebudget

- Næsten 50 års brancheerfaring
- Adgang til specialforhandlede priser
- 24/7 kundeservice på dansk og engelsk
- Værktøjer til at minimere risici
- Pristjek helt frem til afgang

Kontakt kundeservice
Danmark: +45 7642 9999
Grønland: +299 322 899
sales@vr-travel.com

www.vr-travel.com

"VI MÅ KONFRONTERE DRØMMEN OM EUROPA"

I de første fire måneder af 2017 kom over 300 migranter til Italien – hver dag – mens EU bruger milliarder på at forhindre det. En deporteret immigrant har i Ghana skabt en organisation, som skal holde de unge hjemme og skabe muligheder.

AF MARIE TORP CHRISTENSEN

12/

FANEN I LOFTET svinger luft ind i den 38 grader tykke varme. 37-årige Aminu Munkaila har foldet sine hænder oven på en bærbar computer, mens to telefoner skiftes til at ringe. "Jeg har mødt mennesker, som har mistet livet i ørkenen og på Middelhavet. Jeg har set folk dø," siger han.

I år 2000 begav den 20-årige ghaneser sig af sted mod Europa, igennem Niger til Libyen, hvorfra han for-

søgte at krydse Middelhavet tre gange, før han i 2004 satte fødderne på italiensk jord.

"Jeg vil aldrig ønske for mine værste fjender, at de skal opleve det samme, som jeg har oplevet."

De blå vægge danner rammen om det sparsomt møblerede rum med et støvet skrivebord, en reol med papirer, mapper og indrammede diplomer. Fra kontoret i det nordlige Ghanas ho-

vedby Tamale driver Aminu Munkaila organisationen African Organisation for Migration, AFDOM, som han stiftede i 2005.

"Da jeg kom tilbage til Ghana efter at være blevet deporteret fra Italien, fik jeg ideen til at starte en kampagne imod irregulær migration," fortæller han.

“

“De unge skal vide, hvordan det i virkeligheden foregår, så de ikke lytter, når nogen, der vil tjene penge på deres rejse, fortæller, at de kan være i Europa på to til tre dage.”

Aminu Munkaila, stifter, organisationen AFDOM

AMINU MUNKAILA BLEV DEPORTERET FRA ITALIEN TILBAGE TIL GHANA. NU GIVER HAN SIN DYRTKØBTE ERFARING VIDERE TIL ANDRE UNGE GHANESERE.

“De unge skal vide, hvordan det i virkeligheden foregår, så de ikke lytter, når nogen, der vil tjene penge på deres rejse, fortæller, at de kan være i Europa på to til tre dage.”

FLERE OG FLERE SØGER MOD EUROPA

Selvom rejsen igennem Libyen er livsfarlig, koster mange penge og for nogle tager flere år at gennemføre, så stiger antallet af migranter. I de første fire måneder af 2017 ankom 37.235 til Italien over Middelhavet. Det er næsten 10.000 flere end samme periode i 2016.

Det europæiske grænseagentur Frontex skrev i sin risikoanalyse for 2017, at Italien i 2016 modtog flere migranter end nogensinde før, og at andelen fra Vestafrika er steget markant.

Både Den Internationale Organisation for Migration og seniorforsker Nauja Kleist fra Dansk Institut for Internationale Studier påpeger, at hvis man vil hjælpe de tusindvis af mennesker til at fravælge en båd over Middelhavet, kræver det, at der tages højde for både økonomiske og sociale årsager til, at flere og flere prøver lykken.

Og migration står højt på dagsordenen i Bruxelles. I februar i år mødtes EU-landenes stats- og regeringschefer til et uformelt topmøde i Valletta, Maltas hovedstad, for at drøfte, hvordan EU skal håndtere de mange migranter. Forud for mødet fremlagde EU-Kommissionen sit bud på, hvordan tilstrømningen af mennesker til Europa kan blive mindre.

“Først og fremmest er stabilitet i Li-

byen og hele regionen nødvendig. Samtidig med at vi støtter den proces, kan vi støtte initiativer, som kan hjælpe med at redde liv og stoppe smuglernes forretning,” udtalte Jean Claude Juncker, EU-Kommissionens formand.

De 28 EU-lande skulle ved topmødet i Valletta blive enige om ti initiativer, som skal dæmme op for migrationen. Det er blandt andet at hjælpe Libyen med at få bedre kontrol over grænserne, og at oplysningskampagner rettet mod migranter i Libyen og transitlandene som Niger skal være med til sætte en prop i migrantstrømmen.

Allerede i 2015 fremlagde EU-Kommissionen en agenda for migration, som siden er blevet udvidet med samarbejdsaftaler med lande som Niger

og Mali, og en fond på næsten 18 milliarder kroner, som skal sikre stabilitet og blandt andet skabe jobs i de afrikanske lande.

FREMTIDEN SKAL VÆRE I HJEMLANDET

Tilbage i Tamales hede taler Aminu Munkaila varmt om The Christian Council of Ghana, der er en paraplyorganisation for de kristne kirker i Ghana. Da han i 2004 kom tilbage til Ghana efter at være blevet deporteret fra Europa, hjalp de ham med at stable African Organisation for Migration på benene.

“Jeg vidste af erfaring, at jeg skal have kontakt til skolerne og gymnasierne for at nå de unge drenge, inden menneskesmuglerne får fat i dem og bilder dem noget ind.”

I hans egen gymnasietid fortalte en gammel ven ham, at han kendte nogle, som var rejst til Libyen og Europa for at tjene penge.

“De havde fortalt ham, at når man først er i Europa, så er alle ens problemer løst.”

TRE RUTER OVER MIDDELHAVET

Den vestlige

Nytårsdag 2017 startede med, at 1.100 migranter forsøgte at storme hegnet, der skiller den lille spanske enklave Ceuta fra Marokko. Lidt længere nede ad den marokkanske kyst ligger endnu en enklave, Melilla.

Ifølge Frontex krydsede 10.231 migranter hegnet i 2016.

Den centrale

Siden 2014 har der igen været pres på bådene fra de libyske kyster. Mellem 2009 og 2011 var ruten næsten lukket ned, fordi Italien havde lavet en aftale med Gaddafis regime i Libyen. Da borgerkrigen brød ud i 2011, startede bådene igen med at forlade kysten, og i 2016 overtog ruten titlen som den mest anvendte.

Den østlige

I 2015 ankom 885.000 til Grækenland via Tyrkiet. Borgerkrigen i Syrien fik hundredtusindvis af mennesker til at flygte og sejle fra Tyrkiet til hovedsageligt den græske ferie-ø Lesbos. EU's aftale med Tyrkiet, som trådte i kraft i 2016, har fået antallet til at falde til 182.777 i 2016.

Imellem 2008 og 2015 har Nauja Kleist, der er seniorforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier, interviewet tilbagevendte og -sendte migranter i Ghana.

“Det kan være svært for mange unge at forestille sig en god fremtid i Ghana. Ungdomsarbejdsløsheden er enorm, og det kræver penge, hvis man skal sikre sig selv og familien en bedre fremtid,” siger hun.

De migranter, som kommer tilbage fra Libyen, Europa og USA og er lykkedes med deres migrationsprojekt, er glimtende eksempler:

“De har råd til at bygge huse, købe jord og køre i store biler. Succeseksemplerne inspirerer, selvom mange godt ved, hvor farligt det er.”

FILM OM REJSEN BATTER INTET

Forestillingen om de vellykkede migranter er noget af det, som Den Internationale Organisation for Migration i Ghana arbejder med:

“De ligner en succes, men det er langt fra alle, som ved, hvad succesen koster,” vurderer Sylvia Lopez-Ekra, der er lantedirektør for Den Internationale Organisation for Migration i Ghana.

“Det hjælper ikke at vise en film om, hvor farligt det er. Der skal være rum til og mulighed for at tale om og med tidligere migranter, så de kan blive konfronteret med drømmen om Europa, stille spørgsmål og blive klar over, hvad der sker, når man kommer irregulært til Europa.”

Derfor har Den Internationale Organisation for Migration droppet forventningen om, at migranterne kommer til dem og stiller spørgsmål. De er begyndt at opsoge unge i områderne, hvor mange migrerer fra.

“Det ændrer dynamikken, og kommunikationen bliver mindre truende. Forhåbentlig kommer det til at gøre en forskel.”

Aminu Munkaila bladrer i en bog og viser billedet af en overfyldt gummibåd. Mens han fortæller om sit tredje og sidste forsøg på at krydse Middelhavet.

Sammen med 31 ghanesere og seks nigerianere begav han sig afsted fra den libyske kystby Zuara klokken 4.00 om morgenen med kursen mod Lampedusa.

“Jeg havde egentlig besluttet mig for, at jeg ikke ville forsøge at sejle til Europa efter første forsøg. Men man er ikke sig selv i Libyen, og ens beslut-

ninger bliver ændret, så snart man hører, at nogen har ringet fra den italienske kyst.”

Bådens luftpumpe var i stykker, og ingen af mændene kunne padle. De strandede på vandet, mens et uvejr trak op. Den tyske humanitære organisation Cap Anamur samlede dem op, og de sejlede rundt på Middelhavet i tre uger, inden de italienske myndigheder gav skibet og de 31 migranter lov til at gå i land.

“

Der er ingen konflikter i Ghana eller andet, der giver adgang til asyl. Derfor gemmer nogle sig under andre nationaliteter.

Sylvia Lopez-Ekra
Landeprogramleder,
Den Internationale Organisation
for Migration

Aminu Munkailas organisation samarbejder med skoler, gymnasier og radiostationer om at formidle konsekvenserne af at tage de samme chancer, som han selv har gjort.

“De skal høre det fra hestens egen mund, så de kan få lov til at stille spørgsmål. Jeg oplever tit, at de ikke tror på, at det er den rigtige historie, jeg fortæller,” siger Aminu Munkaila, mens hans langefinger bliver ved med at slå på billedet af gummibåden.

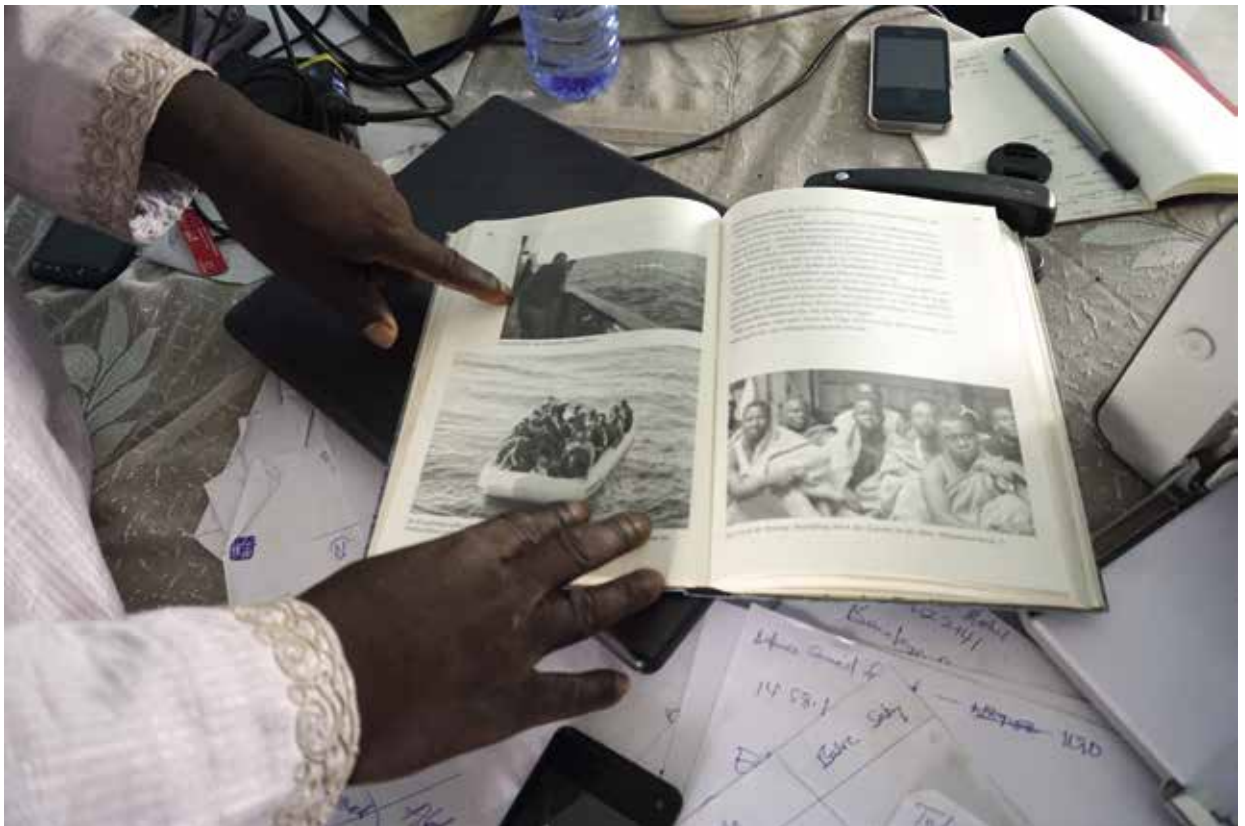
SKAB JOBS

Tidligere har African Organisation for Migration forsøgt at skabe arbejde i det nordlige Ghana ved at støtte fjerkræproduktion. Organisationens næste mål er at finde en donor, som vil hjælpe den med at skabe arbejde til unge i landbrugssektoren. Ifølge Nauja Kleist er kombinationen afgørende:

“Det er problematisk, hvis envejsoplysning er det eneste tiltag. Det tror jeg ikke rykker ret meget. Grundlæggende er et af svarene på migrationsudfordringen gode muligheder i hjemlande som Ghana.”

Nauja Kleists kollega på Dansk Institut for Internationale Studier Hans Lucht mener, at EU satser for ensidigt, når de forsøger at lave aftaler med afrikanske lande om strengere grænsekontrol:

“Det bliver svært at stoppe den nuværende udvikling, og grænsekontrol alene er ikke løsningen. Man er nødt

til at skabe nogle alternative vækstcentre i Afrika, som kan tage noget af presset,” mener han og henviser til, at mange allerede rejser til Sydafrika og Libyen for at finde arbejde:

“EU skulle hellere fokusere på at skabe masser af gode jobs i de stabile vestafrikanske lande.”

Der skal skabes arbejde til millioner af unge. Dele af EU's fond på næsten 18 milliarder kroner skal bruges til at få ungdomsarbejdsløsheden ned. I Ghana vurderer FN's arbejdsorganisation, ILO, at hver tredje har for lidt indtægtsgivende arbejde, mens det i Cameroun er 75,8 procent.

LYVER OM NATIONALITET

Selvom Den Internationale Organisation for Migration har tal på, at 5.545 ghanesere gik i land i Italien i 2016, er de langtfra sikre.

“Der er ingen konflikter i Ghana eller andet, som giver adgang til asyl. Derfor gemmer nogle sig under andre nationaliteter. Det er umuligt at vide præcis hvor mange – og hvorfra,” fortæller Sylvia Lopez-Ekra. Da Aminu Munkaila i 2004 forsøgte sig med at få asyl, var det konflikten i Darfur, han satte sin lid til:

“Der var en i gruppen, som ikke fik overbevist immigrationsmyndighe-

derne. Så han fortalte dem sandheden: Vi var alle sammen fra enten Ghana eller Nigeria.”

I dag lader ghaneserne som om, de kommer fra Nigeria, og bruger konflikten i den nordlige del af landet til at søge asyl. Ifølge Frontex lå Nigeria øverst på listen over de lande, som Italien modtog migranter fra i 2016.

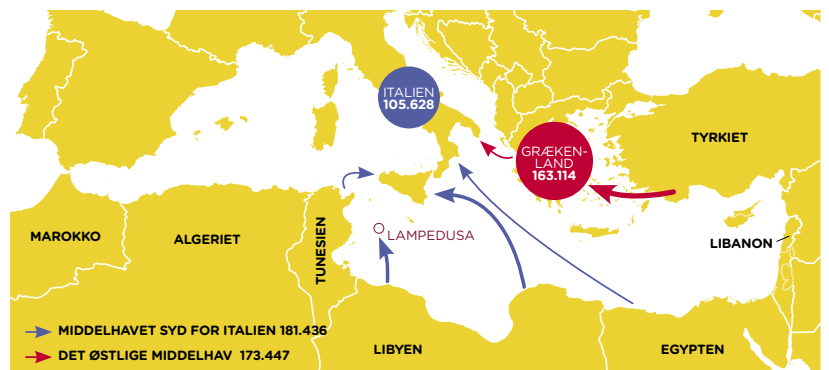
En overfyldt minibus kører langsomt forbi i Accras virvar af biler, minibusser, fodgængere og gadesælgere. En ung mand stikker hovedet ud af vinduet og råber: “Take me with you to Europe”.

Over Accras travleste gade lokker en flere meter høj reklame fra South African Airways: “Take Off, Export the dream to Washington 4 times a week”.

Foran ambassaderne er bænkenene fyldt op med ghanesiske mænd i rene bluser og med plastiklommer med kridhvide papirer. De håber, at de kommer igennem visum-nåleøjlet.

Hos Den Internationale Organisation for Migration i Ghana forsøger man at udbrede kendskabet til de lovlige veje ind i Vesten, selvom de langtfra er ligetil for størstedelen.

“De sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor de overhovedet skal forsøge sig med visum, når de kender flere, som er lykkedes med at krydse Middelhavet,” fortæller Sylvia Lopez-Ekra. “Og vi er nødt til at være ærlige. Desværre er det slet ikke en mulighed for mange at få et pas og et visum.” •

LANDSBYENS LEDER
RYGER FRISK OPIUM
SMURT PÅ EN CIGAR
PRODUCERET I SHAN-
STATEN, MYANMAR.

Bønder i Myanmar:

"OPIUM ER VORES REDNING"

På ti år er Myanmar blevet verdens næststørste producent af opium. For de fattige bønder, som dyrker valmuen, er narkoen en måde at overleve på og få råd til mad og uddannelse til børnene. Udvikling er rejst ind i hjertet af 'den gyldne trekant'.

AF AXEL KRONHOLM

■ SHAN-STATEN, MYANMAR – kvinderne bevæger sig ubekymret ned langs den stejle bjergside, en plante ad gangen. De tager fat i valmuens frøkapsler med venstre hånd, og i den højre har de gamle konservesdåser, som bruges til at skrabe den sortbrune masse op, som er sivet ud af det snit, de har skåret i planten dagen forinden.

Opium skal helst høstes inden for en uge fra det tidspunkt, hvor valmuen taber sine dækblade, men her er der fortsat – på trods af at sæsonen er ved at være slut – mange blomster tilbage, som oplyser skråningen med deres hvide og lilla farver. Fluer og bier

summer omkring. Udsigten her fra 2.000 meters højde over havet er stor-slået. En af kvinderne trækker på skuldrene, da jeg siger, at det ser smukt ud.

"Ja, det gør det vel. Vi har ikke tid til at tænke på, om det er smukt eller ej, vi er nødt til at arbejde."

Her i det, der somme tider kaldes 'den gyldne trekant', i den østlige del af Myanmar's Shan-stat, der grænser op til Kina, Laos og Thailand, bliver omkring 25 procent af verdens opium høstet. Produktionen er tredoblet siden 2006, og Myanmar er i dag den næststørste producent af opium og heroin, kun overgået af Afghanistan. I lande som Kina og Australien kommer langt det meste heroin fra Myanmar.

UNDERUDVIKLING FØRER TIL OPIUM

Sidste år blev der produceret godt 580 ton opium her, hvoraf 80 ton blev konsumeret i ren form som opium, mens omkring 500 ton blev forædlet til heroin. Med en ratio på én til ti i heroinfremstillingen betyder det cirka 50 ton høj kvalitetsheroïn til en anslået markedsverdi af næsten 120 milliarder danske kroner.

Bønderne på bjerget ser ikke mange af de penge. Kvinderne, som

arbejder med at høste opiummet, tjener knap 30 kroner om dagen – indimellem lidt mere, hvis der er stor efterspørgsel på arbejdskraft, når mange marker skal høstes på samme tid.

Familien, der ejer jorden, kan heller ikke regne med store summer. 35-årige Htet* ejer cirka 1,5 hektar opiumvalmuer.

"Jeg burde kunne tjene 2,5 millioner kyat på hele høsten. Men omtrent én million kyat går til lønomkostninger til alle dem, der arbejder i markerne, så indtjeningen lander på omkring 1,5 millioner kyat (knap 8.000 DKK), som vi skal klare os for frem til næste års høst," siger han.

Selvom det ikke er store penge, er opium en velsignelse for bønderne her i området, som ikke har mange andre afgrøder at vælge imellem. Ud over opium bliver her dyrket te, cigarblade og majs, men det er ikke nær så indbringende som valmuerne. Problemet med de andre landsbrugsprodukter er, ud over de lave priser, at de skal transporteres til markedet. Opiummet derimod bliver opkøbt lokalt af en mellemmand, som køber hele byens opium og sælger det videre.

En ny rapport fra FN's kontor for narko og narkorelateret kriminalitet, UNODC, har undersøgt sammenhæ-

gen mellem underudvikling og opiumproduktion. Deres studier af opiumdyrkende byer som den, Udvikling har besøgt i Shan-staten, viser tydeligt, hvordan opiumboomet er en konsekvens af Myanmar's underudvikling. Færre end halvdelen af de byer, der dyrker opium, har adgang til asfalterede veje, hvilket betyder, at mulighederne for at tjene penge på andre typer landsbrugsprodukter er stærkt begrænsede.

I en gennemsnitlig opiumby i den østlige del af Shan-staten har børnene over 70 minutters gang til skolen, mens byerne i nord og syd, hvor der ikke dyrkes opium, har skoler inden for en halv times gåafstand. Den samme ulighed kan findes i afstanden til det nærmeste marked, hvor landsbyboerne kan sælge deres afgrøder: De landsbyer, der dyrker opium, har som oftest dobbelt så langt til nærmeste marked.

"Manglende adgang til markeder og dårlig infrastruktur holder folk fastlåst i den illegale økonomi," siger Troels Vester, der er landechef for UNODC i Myanmar.

Myanmars anstrengelser for at bekæmpe landets narkoproduktion er en total fiasko. Siden 2006, hvor staten har ført en multolerancepolitik med fokus på narkobekæmpelse og på at opspore og ødelægge høsten, er den samlede produktion tredoblet. Samtidig er konsekvenserne af regeringens repressive linje store for den enkelte bonde, der bliver ramt.

“

I år betaler vi en 'skat' på cirka 6.500 kroner. Den bliver betalt samlet fra alle os i byen og fordelt mellem militær, politi og den lokale administration. Hvis vi ikke betaler, kommer de og ødelægger alt.

OVERLEVELSESSTRATEGI

I en by ved foden af de bjerge, hvor opiummarkerne ligger tæt, møder vi en 72-årig kvinde, hvis familie har dyrket opium i generationer. Hun beder os undlade at nævne hendes og byens navn af frygt for repressalier fra myndighederne. Kvinden fortæller, at tilværelsen har været særligt vanskelig de sidste fem år, hvor hendes høst jævnlige er blevet ødelagt af politiet.

"Fordi vi har manglet høsten, har vi været nødt til at gå langt hver dag til andre byer for at arbejde der i stedet. Når vores høst bliver ødelagt, betyder det færre penge at købe mad for. Vi har været tæt på sultegrænsen," siger kvinden.

Kodeordet til at beholde sin høst i fred hedder bestikkelse. Korruption er udbredt i Myanmar og er en af de søjler, som den illegale narkøkonomi hviler på. Byens overhoved bekræfter over for Udvikling, at man i fællesskab betaler myndighederne for at lade størstedelen af opiummarkerne være.

"I år betaler vi en 'skat' på cirka 6.500 kroner. Den bliver betalt samlet fra alle os i byen og fordelt mellem militær, politi og den lokale administration. Hvis vi ikke betaler, kommer de og ødelægger alt," siger han.

Han understreger, at de hellere var fri for at dyrke opium.

"Men vi har ikke nogen bedre løsning. Mar-

kerne er vanskelige at dyrke. Måske kunne vi få det til at fungere med avocado, men vi er for langt fra markedet, til at det er holdbart. Desuden lever vi fra hånden til munden og er nødt til at have en indkomst hvert år. Det kan opium give, men hvis vi skal begynde at dyrke avocado, tager det flere år, før vi får en høst, der er stor nok til at omsætte på markedet," siger han.

Tilsammen dyrker byen opium på omtrent 1.000 hektar. Traditionen for at dyrke opium går ikke langt tilbage, men begyndte som en overlevelsesstrategi i 2000'erne.

"Sult tvang os ud i det. De fleste levede som daglejere med en svingende indtægt. Vores børn var underernærede og havde ingen fremtid. Nogle satte deres lid til menneskesmuglere, der kunne få dem til Thailand eller Singapore," fortæller byens overhoved.

For at have et alternativ at tilbyde bønderne har UNODC andre steder i Shan-staten påbegyndt forsøg med kaffedyrkning. Indtil videre har man fået omkring 1.100 bønder til at overgå fra opium til kaffe.

"Næste år kommer vi op på 2.100 hektar kaffedyrkning på marker, hvor der førhen blev dyrket opium," siger Troels Vester fra UNODC.

Der er imidlertid fortsat 55.000 hektar opiummarker tilbage i Myanmar. Det er blandt andet finansiering til omlægningen, der

"SULT TVANG OS UD I DET. DE FLESTE LEVEDE SOM DAGLEJERE MED EN SVINGENDE INDTÆGT. VORES BØRN VAR UNDERERNÆREDE," SIGER BYENS OVERHOVED.

mangler. Det anslås, at det ville komme til at koste over en milliard kroner at erstatte de 55.000 hektar opium med kaffe, men UNODC's Myanmar-budget er på sølle 41 millioner kroner.

"En milliard kroner er ikke meget, det er småpenge, sammenlignet med hvad USA investerede i Colombia for at bekæmpe kokainproduktionen. Så i teorien kunne man gøre noget ved problemet her i Myanmar, men det koster, og det kræver, at vi er til stede."

BETALER "SKAT" TIL MILITSER

Troels Vester erkender samtidig, at det ikke kun er et spørgsmål om ressourcer. Narkoøkonomien i Myanmar er tæt forbundet med de væbnede konflikter, som hærger landets nordlige og østlige dele. Dels skaber konflikterne et lovløst miljø, hvor narkoproduktion, smuglervirksomhed og afpresning af bønder kan foregå uhindret, og dels bliver narkohandlen en lukrativ indtægtskilde for konflikternes parter.

Bønder bliver "beskattet" af militæret, af forskellige regeringsloyale militser og af visse oprørsgrupper, sådan som opiumbønderne fortalte i den by, Udvikling besøgte.

"Det er ikke muligt at få gang i kaffeproduktion i en konfliktzone, så hvis dette skal lykkes i større skala, forudsætter det fred i Myanmar. Men min pointe er, at bønderne i

hvert fald har stor interesse for alternative afgrøder. Det er ikke bønderne, der udgør problemet,” siger Troels Vester.

Myanmar er netop nu i færd med at udvikle en national narkopolitik, som skal opdatere den eksisterende lovgivning fra 1993. Ifølge general Kyaw Win fra politiets Central Committee for Drug Abuse Control, CCDAC, kommer de nye regler til at afspejle samme principper, som verdens lande er nået til enighed om på FN's seneste narkokonference, UNGASS.

“Vi ønsker en afbalanceret politik, der fokuserer på at reducere både udbud og efterspørgsel på stoffer. Vi er klar over, at man ikke kan løse problemet ved at bekæmpe høsten. Derfor udvikler vi denne lovgivning i samarbejde med UNODC og Verdenssundhedsorganisationen og kommer til at prioritere alternativ udvikling,” siger Kyaw Win til Udvikling.

Legalisering eller afkriminalisering kommer dog ikke på tale.

“Vi har diskuteret det i grupper, men er nået frem til, at det ikke er den rette vej at gå,” siger Kyaw Win.

Det er ærgerligt, mener Sai Lone, der leder organisationen Myanmar Opium Farmers Forum, som organiserer landets opiumbønder.

“Legalisering er et vigtigt spørgsmål. Al den opium, vi producerer her, kunne blive reguleret, beskattet og anvendt til medicinske formål. I dag importerer dette land al sin smertestillende medicin, og samtidig bruger vi ressourcer på at ødelægge opiumhøsten,” siger Sai Lone.

På trods af at regeringen nu forbereder en ny narkolovgivning, vurderer Sai Lone, at spørgsmålet er meget lavt prioriteret.

“Situationen for misbrugere og opiumbønder er ikke noget, der står højt på den politiske dagsorden. Der er ingen politikere, som vil risikere deres karriere ved at engagere sig i disse spørgsmål. Vi har brug for et holdningsskift. Folk er generelt meget konservative, og det er ikke ualmindeligt, at lokalbefolkningen modarbejder organisationer, når de kommer ind et sted og tilbyder rene sprøjter eller andre tiltag inden for skadesreduktion,” siger Sai Lone.

FINANSIERER UDDANNELSE

Tilbage i opiummarken er det blevet skumring, og arbejderne er begyndt at vende hjemad mod landsbyen ved bjergets fod. Htet bliver tilbage og skal overnatte i en lille hytte midt på marken for at holde opsyn med høsten. Det sker indimellem, at tyve forsøger at få fat i opiummet, før bønderne er færdige med at høste. For Htet ville det være en trussel mod hele familiens forsørgelsesgrundlag.

I dagens løb har Htets kone haft sin første

“

Hun er klog, og jeg ønsker, at hun får en uddannelse.

Dengang jeg dyrkede majs, ville jeg aldrig have kunnet betale hendes studieafgifter, men det kan jeg nu. Den dag alle mine fem børn har fået en uddannelse og kan stå på egne ben, kan jeg holde op med det her.

Opiumbonde

arbejdsdag i marken. Hun har gået hjemme og taget sig af deres nyfødte barn indtil i går, men nu må også hun lægge kræfterne i, så høsten kan nås i tide.

“Det er hårdt, meget tungere, end jeg troede,” siger hun.

Htet siger, at det føles godt at have sine kone med, men tilføjer, at barnet, deres førstefødte, har fået ham til at tænke mere på fremtiden.

“Det holder ikke i længden, det her. Jeg ønsker ikke, at vores datter skal være nødt til at dyrke opium. Jeg har planer om at forsøge at omlægge til avocado, men den her mark er for dårlig og ligger for langt væk. Jeg er nødt til at skaffe noget jord, som ligger tættere på byen.”

Ligesom de fleste andre lokale indbyggere bruger Htet ikke selv opium. Til trods for at han nogle måneder hvert år har adgang til store mængder frisk, klistret råopium, har han aldrig følt sig fristet til at ryge eller indtage det, siger han.

“Min familie og min slægt stoler på mig. Hvis jeg mister fodfæstet bare en enkelt gang, kan jeg ødelægge alt, ikke bare for mig selv, men også for alle andre,” siger han.

En ældre mand, som har sin egen opiummark lige ved siden af, kigger forbi. Han og Htet sidder på hug rundt om ildstedet i hytten. Den ældre mand fortæller, at han har en datter, der studerer ved universitetet i Taunggyi, og at han har kunnet finansiere hendes studier ved at sælge opium.

“Hun er klog, og jeg ønsker, at hun får en uddannelse. Dengang jeg dyrkede majs, ville jeg aldrig have kunnet betale hendes studieafgifter, men det kan jeg nu. Den dag alle mine fem børn har fået en uddannelse og kan stå på egne ben, kan jeg holde op med det her, men som det er nu, kan jeg ikke se, hvad jeg ellers skulle gøre,” siger han.

Jeg spørger, om han tænker på, hvor opiummet, og siden heroinen, havner, og hvordan han har det med at dyrke noget, som kan misbruges.

“Jeg ved, at opiummet bliver fragtet til andre lande, og jeg har hørt, at det kommer til USA, men det er ikke noget, jeg har tænkt nærmere over,” siger han og fortsætter:

“Jeg har levet et langt liv, og jeg ved – og kan mærke i hele min krop – hvordan det er at være uden uddannelse, at skulle slide og slæbe hver dag for at få mad på bordet. Jeg er parat til at gøre hvad som helst, så mine børn kan slippe for at leve det liv.”

* **NOTE:** Htet er ikke hans rigtige navn.

Oversat fra svensk af Nina Trige Andersen.

TAG EN INTERNATIONAL STUDENTEREKSAMEN

HØJE FAGLIGE AMBITIONER • VELFINGERENDE KOSTSKOLE • LEVENDE STUDIEMILJØ

Viborg Katedralskoles imponerende nyklassicistiske bygning fra 1926, tegnet af Hack Kampmann, skaber en helt særlig atmosfære og en smuk ramme for læring og sociale fællesskaber.

SKOLEN ER AMBITIØS PÅ ELEVERNES VEGNE!

På Viborg Katedralskole er der rum til forskellighed, og målet er, at hver enkelt elev får optimale muligheder for at udvikle sig både fagligt og personligt.

INTERNATIONAL STUDENTER EKSAMEN

Den to-årige engelsksprogede uddannelse 'IB Diploma Programme' (International Baccalaureate) lægger vægt på et højt fagligt niveau. For unge, der påtænker at studere eller arbejde i udlandet, er en IB-eksamen ved Viborg Katedralskole et godt udgangspunkt. Som IB-studerende bliver man en del af skolens og kollegiets levende og internationale studiemiljø.

KOLLEGIET

Viborg Katedralskole tilbyder dig en unik mulighed for at bo i trygge rammer under uddannelsen med eget værelse og fuld kost. På kollegiet bor ca. 140 drenge og piger samt fire fastboende lærere med familier. Det giver et stærkt fællesskab og nogle anderledes lærerige år.

**VIBORG
KATEDRALSKOLE**
DET BEDSTE FUNDAMENT FOR UDDANNELSE

**International
Baccalaureate**

LÆS MERE OM IB, KOLLEGIET, IDRÆTSGYMNASIET OG DINE MANGE MULIGHEDER PÅ VIBORKATEDRALSKOLE.DK

Kontakt IB coordinator Mads Fedder Henriksen på (+45) 8662 0655 eller (+45) 2396 0386.

**"FORBRUGERNE
BEGYNDER AT
STILLE SPØRGSMA
VED PRODUKTIONEN,"
SIGER DESIGNEREN
SUNNIVA UGGERBY.
BILLEDE FRA UNDER
PROTECTION.**

HOT

– MEN ER DET NOK?

Jakker af genbrugslæder, fairtrade-undertøj, sko af grønlandsk sælskind og økologisk sengetøj. Du kan ikklæde dig bæredygtigt tøj fra inderst til yderst. Do no harm er blevet god business, og mode-giganter har vedtaget en erklæring om cirkulær produktion. Men kritikere mener langt fra, det slår til.

AF CECILIE VITTRUP FLENSBORG

■ Modellen i det brudeagtige undertøj bevæger sig ned ad catwalken med det enorme brudeslør, der mest af alt minder om en kæmpe faldskærm. Showet er et af de 19 shows, som kreativ direktør i Bella Center Charline Skovgaard står for i 2011. Men showet går på ingen måde som planlagt. Lydmanden snubler pludselig i nogle ledninger, og catwalken bliver henlagt i sort. Modellen skal frigøre sig fra det kæmpemæssige slør, men bliver trukket ned i en faldlem på podiet. Alt er kaos. Og det er dér, at Charline Skovgaard indser det:

"Jeg havde fået nok."

Charline Skovgaard forlod sin travle hverdag i modebranchen og tog til Himalaya for at revurdere sit liv. Her indså hun, at hun fremadrettet skulle bruge sin erfaring på at få bæredygtighed i højsædet i den danske modeindustri.

"Da jeg arbejdede som stylist, hed mit firma Styles. Efter min tur til Himalaya omdøbte jeg virksomheden til FairStyles og startede i stedet et kommunikationsbureau, der kun laver PR

og kommunikation for bæredygtige brands. Altså brands, der både sikrer gode arbejdsforhold på deres fabrikker og forsøger at bidrage til en bedre verden ved at bruge økologiske, fairtrade- eller genbrugsmaterialer i produktionen," siger Charline Skovgaard.

MODEINDUSTRIEN SER SIG SELV I SPEJLET

PR-kvinden er ikke alene om at sadle om. Modeindustrien har længe været kendt for en "brug og smid væk-kultur", der resulterer i produktion af enorme mængder billige og nemt producerede materialer. Men med en forventet verdensbefolkningstilvækst, som vil øge befolkningen til 8,5 milliarder og den globale tøjproduktion med 63 procent i 2030, er brug og smid væk-kulturen ved at nå en øvre fysisk grænse.

Derfor er modeindustrien, der er verdens næststørste industri, så småt begyndt at forholde sig til nødvendigheden af at skabe bæredygtig mode – både på nationalt og internationalt plan.

København var i maj igen vært for Copenhagen Fashion Summit, der er verdens største konference for bæredygtig mode. Her opfordrede den agendasettende organisation Global Fashion Agenda (GFA) modebrands og retailers til at skrive under på erklæringen Call to Action For a Circular Fashion System, hvor virksomhederne forpligter sig til at implementere en cirkulær strategi i virksomheden, hvor tøjnet genanvendes eller genbruges i et cirkulært system. Og CEO for Copenhagen Fashion Summit og GFA Eva Kruse mener, at modebranchen er klar til at handle.

"Modeindustrien er ikke kun klar over, at behovet for cirkularitet er der. De er nemlig også klar over, at det er tid til at handle," lød det på konferencen. Flere af modeverdenens giganter som H&M, Bestseller, Adidas og ASOS har allerede skrevet under på erklæringen.

Specielt H&M har sporet sig ind på bæredygtig mode med kollektionslinjen H&M Conscious, der kun består af bæredygtigt produceret tøj. Det inde-

H&M Conscious

Pelechecoco

bærer både at anvende økologisk bomuld i produktionen og at sørge for ordentlige arbejdsforhold og dermed social bæredygtighed.

H&M har derudover et mål om, at al bomuld i deres sortiment skal komme fra bæredygtige kilder i 2020.

Flere og flere danske startups og modebrands vælger ligesom H&M at fokusere på bæredygtighed. Tøjet skal bidrage til en bedre verden og ikke belaste miljøet, men det skal samtidig være produceret ordentligt og under gode forhold for tekstilarbejderne.

Kritikerne mener dog ikke, at bæredygtig mode og bevidst forbrug er nok til at vende udviklingen.

EN DECIDERET TREND

"Bæredygtighed er gået fra at være en nichetrend til at være en decideret trend, som mange brancher inklusive modebranchen har taget til sig. Jo flere brancher, des større bliver trenden," forklarer trendforsker Louise Byg Kongsholm. "Lige nu er bæredygtighed i modebranchen nyt og spændende, men jeg forventer, at bæredygtighed når så bredt ud, at det allerede inden 2025 ikke længere opfattes som nyt og spændende," forudser Louise Byg Kongsholm.

For Charline Skovgaard er bæredygtighed dog mere end en trend. For hende er det en livsstil, der får hende til at arbejde med bæredygtighed hver eneste dag med virksomheden FairStyles.

"Bæredygtighed er sexet. Så meget tøj i verden bliver produceret på tekstilslaver og børn. Det er altså sejt, hvis

folk har en holdning til, hvor de får deres tøj fra," siger Charline Skovgaard. FairStyles er det eneste kommunikationsbureau i Danmark, der kun har fokus på bæredygtige livsstilsprodukter. Bureauet præsenterer produkter som bambuscykler, sko af grønlandsk sælskind og økologisk sengetøj.

TROEN PÅ DET BÆREDYGTIGE

Det danske brand Pelechecoco er et af de nye livsstilsprodukter. Bag mærket står familien Vaarskov, der altid har arbejdet i modeindustrien og tidligere stod bag butikskonceptet Flying A.

Ideen til bæredygtige læderjakker kom til familien på en rejse for længe siden.

"På en sourcing-tur til Asien faldt vi over en stor lagerbeholdning af gamle læderjakker. Og så tænkte vi: Hvorfor ikke producere nye jakker af læderet," fortæller Philip Vaarskov, søn og art director i virksomheden.

Pelechecoco holder til i Ravnsborggade på Nørrebro i København, og her langer Philip farvestrålende læderjakker over disken til både fyre og piger og også verdensstjerner som Rihanna og Pharrell Williams.

"Vi vil gerne sprede bæredygtighed hos mennesker, der ønsker at være unikke - for dem er der mange af i Danmark. Vi når længere ud med bæredygtigheden, hvis vi brander os på at lave unikke styles i stedet for bæredygtige læderjakker," siger Philip Vaarskov.

Pelechecoco tror på, at unikt tøj af holdbare materialer har en længere levetid.

"Hvis man køber noget unikt, så er der også en tendens til, at man har det hængende mange år i skabet. Og levealderen for en læderjakke er hurtigt 20 år, hvorimod en T-shirt i bomuld bliver udskiftet hvert halve år." Familien Vaarskov startede selv en fabrik i Cambodja, da produktionen af læderjakkerne skulle i gang. Først var der fire medarbejdere på fabrikken, og nu er der over 40 ansatte. Ifølge Philip Vaarskov arbejder alle medarbejdere under bæredygtige arbejdsforhold: De ansatte bliver behandlet godt, får en ordentlig løn og arbejder under sikre forhold.

"Vi har et tæt samarbejde med vores fabrik, og en eller flere af os rejser selv til Cambodja flere måneder om året for på den måde at være med til at styre produktionen," siger Philip Vaarskov. Jakkerne bliver produceret af genbrugslæder. Der bruges ressourcer på at sy læderet om, men ikke på nyt materiale.

BÆREDYGTIGT INDERST INDE

Et andet dansk mærke, der brander sig inden for det bæredygtige, er Under Protection, som producerer fairtrade-undertøj. Partner og designer hos Under Protection Sunniva Uggerby fik allerede ideen til det bæredygtige undertøj på uddannelsen som designteknolog. Dengang var det kun kaffe og chokolade, der var fairtrade, og hun ville derfor producere undertøj.

"Jeg er vokset op med en tro på økologi, og efter flere år i modebranchen indså jeg, at ideen om fairtrade og tøj clashede fuldstændigt. Det ville

“

Hvis miljøet og verden skal reddes, skal det ske på et meget højere plan.

Alden Wicker
freelancejournalist

Under Protection

jeg gøre noget ved,” siger Sunniva Uggerby.

Brandet samarbejder med en fabrik i Indien, der drives af en indisk kvinde. Hun har tidligere arbejdet med økologisk landbrug og har derfor en god forståelse for de bæredygtige processer i produktionen.

”Vi har altid bæredygtighed i fokus. Hele produktion skal være bæredygtig. Arbejderne på fabrikken har rigtig gode forhold, og vores materialer er bæredygtige. Og selvom vores produktion er bæredygtig nu, kigger vi altid på, om der er noget, vi kan forbedre.”

Sunniva Uggerby er ikke i tvivl om, at bæredygtighed i modeverdenen er kommet for at blive:

”Bæredygtighed er endelig blevet 'et begreb' i moden. Jeg er ikke i tvivl om, at bæredygtighed har en stor fremtid. Forbrugerne begynder at stille spørgsmål ved produktionen og tager et ansvar,” siger hun.

KRITIKERE: BÆREDYGTIG MODE ER IKKE NOK

Det er dog ikke alle, der er lige begejstrede for den bevidste forbrugerisme, som det også kaldes, når forbrugeren vælger at købe en bæredygtig læderjakke eller et bæredygtigt undertøjs-sæt.

”Bæredygtig mode er en løgn,” lød det for nylig fra Alden Wicker på det førende amerikanske netmedie Quartz. Alden Wicker er stifter af bloggen EcoCult om bæredygtighed, og hendes udtalelse kom derfor som et chok for mange.

Men Alden Wicker er overbevist

om, at forbrugeren ikke kan ændre noget særligt ved at købe bæredygtigt.

”Hvis miljøet og verden skal reddes, skal det ske på et meget højere plan. Vi kan ikke ændre noget på mikroniveau – det skal ske på makroniveau. Så der skal større samfundsmæssige ændringer til, hvis vi skal forbedre forhold for mennesker og miljø,” siger Alden Wicker.

En ny rapport, 'Pulse of the Fashion Industry', udarbejdet i et samarbejde mellem GFA og Boston Consulting Group, viser da også, at der er langt igen for modeindustrien. Rapporten konkluderer, at modebranchen kun scorer 32 ud af 100 på en bæredygtighedsskala, og at over 50 procent af tekstilarbejderne ikke får betalt mindstelønnen for deres arbejde i lande som Indien og Filippinerne.

Alden Wicker giver følgende eksempel på, at forbrugeren endnu ikke er særlig magtfuld:

”At vælge en trøje, der er lavet af hamp, er ikke en erstatning for en systematisk forandring,” forklarer ekspertten.

Vi skal ikke opgive at tage små positive beslutninger i hverdagen og opføre os som ansvarsbevidste mennesker.

”Men i stedet for at købe dyre bæredygtige lagner skal vi for eksempel donere pengene til organisationer, der kæmper for at holde landbrugets udladning væk fra vores vand. Dét gør en forskel,” siger Alden Wicker.

Trendforsker Louise Byg Kongs-holm er også skeptisk over for modebranchens fascination og udnyttelse

af bæredygtighed, som hun finder lidt utroværdig:

”Bæredygtighed er interessant i modebranchen, men dens dna handler om hastighed, forkastelse og fornyelse, og at forbrugerne hele tiden påvirkes til at skifte noget ud. Man skulle ikke tro, at der var plads til bæredygtighed i netop den branche,” siger hun.

Charline Skovgaard er dog ikke i tvivl om, at bæredygtighed er vejen frem:

”Vi har et ansvar for de 14 millioner tekstilsnaver, der laver vores tøj.”

Og Eva Kruse er ligeledes stålsat på ideen om bæredygtighed i modeverdenen.

”Heldigvis har undersøgelser vist, at når virksomheder implementerer cirkulære principper og bæredygtighed, opnår de nye muligheder, såsom innovativt design og større kundeengagement.”•

FN-RESOLUTION OM MODE

På Copenhagen Fashion Summit blev den første FN-resolution om mode præsenteret. Den er udarbejdet med rådgivning fra ledende aktører i industrien, blandt andet H&M, Swarovski, Greenpeace og European Environment Agency, og fremsætter syv opfordringer til modebranchen – verdens andenstørste industri. Resolutionen opfordrer alle interessenter i modebranchen til at gøre bæredygtighed til den primære norm. FN-resolutionen om mode er den første i historien på modeområdet og vil blive overleveret på det årlige FN-topmøde i New York i efteråret.

MR. MKUNDIZA ER VED AT GRAVE EN LILLE BRØND. HAN HAR SOLGT FLERE AF SINE KØER FOR AT FÅ RÅD TIL AT KØBE EN MARK I "LOW-LAND", HVOR JORDEN ER MERE FUGTIG. "I 1992 DØDE FOLK AF SULT. JEG HUSKER DET MEGET TYDELIGT. VI SKULLE VANDRE 70 KM. TIL EN FLYGTNINGELEJR I MOZAMBIQUE FOR AT HENTE MAD. VI DROG 20 MÆND AFSTED. TO DØDE AF UDMATTELSE PÅ VEJEN. VI MÅTTE LADE DEM LIGGE. SIDEN DA BEGYNDTE JEG AT SPARE SAMMEN, NÅR JEG HAVDE LIDT OVERSKUD I HØSTEN. DET LYKKEDES MIG AT HAVE 19 KØER I 2014. SIDEN TØRKEN HAR JEG SOLGT TI AF DEM FOR AT KUNNE FORSØRGE MIN FAMILIE. DE SKULLE EGENTLIG BRUGES TIL AT BETALE FOR UDDANNELSE TIL MINE BØRN, MEN NU HANDLER DET BARE OM AT KOMME OVER TØRKEN UDEN AT MISTE DEM ALLE SAMMEN. FOLK DØDE AF SULT I 1992. DET GØR DE IKKE I DAG TAKKET VÆRE DEN HJÆLP. VI MODTAGER. DET MÅ VI MINDE OS SELV OM ENGANG IMELLEM. MEN TIDEN GÅR I STÅ FOR OS, NÅR ET IKKE REGNER."

TIDEN GÅR I STÅ, NÅR DET IKKE REGNER

Fotografen Daniel Rye har boet hos familien Mkundiza i den lille landsby Chikwawa i Malawi. Her har han oplevet, hvordan familien og deres naboer tackler den tørke, der hærger regionen og underminerer deres levegrundlag og fremtid.

FOTOS: DANIEL RYE

FAMILIEN MKUNDIZA FOR-
AN DERES HUS PÅ VEJ TIL
SØNDAGSGUDTJENESTE.

83 PROCENT AF MALAWIS BEFOLKNING ER
AFHÆNGIG AF REGN FOR AT KUNNE ARBEJ-
DE OG SKABE EN INDKOMST. I CHIKWAWA
ER NÆRMEST ALLE AFHÆNGIGE AF REGN
FOR AT PRODUCERE. SIDEN STARTEN AF
2015 ER HØSTEN SLÅET FEJL I CHABENAN-
CA. EN GRUPPE LOKALE VISER DERES UD-
TØRREDE MARKER FREM OG UDTRYKKER
DERES FRUSTRATION.

SELVOM DET ER TØRKE, KAN DET GODT REGNE. MEN DE SMÅ MÆNGDER REGN FORDAMPER, INDEEN DET NÅR AT SIVE NED I JORDEN. BEGGE SIDDER DE I LY FOR REGNEN SAMMEN MED DERES ÆNDER. DET ER DET ENESTE, DE EJER. FADIMA MANGLER SIT ENE BEN OG HENDES MAND, VINCENT, ER FOR SVAG TIL AT ARBEJDE I MARKEN. DE OVERLEVER VED AT SÆLGE EN AND ENGANG I MELLEEM. HVER NAT TAGER DE ÆNDERNE MED I SENG FOR AT BESKYTTE DEM. DE SOVER ALLE I SAMME RUM. FADIMA, VINCENT OG DERES FIRE ÆNDER.

DE MENNESKER, DER IKKE KAN ARBEJDE I MARKERNE MERE PÅ GRUND AF TØRKEN, TAGER SMÅJOBS. HVOR DE KAN. DET KALDER DE *PIECE-WORK*. KVINDEN HER SAMLER BRÆNDE, SOM HUN KAN SÆLGE TIL EN MAND I BYEN, DER HAR LIDT EKSTRA PENGE PÅ LOMMEN. MR. MKUNDIZA HAR OGSÅ HYRET HJÆLP, NÅR HAN HAR HAFT RÅD. SÅDAN HJÆLPER DE HINANDEN I LANDSBYEN.

NÅR TØRKEN KOMMER, BLIVER KLASSELOKALERNE TOMME. UDEN AFGRØDER MÅ HELE FAMILIEN ARBEJDE MÅLRETET PÅ AT FÅ MAD PÅ BORDET. MEN EFTER RØDE KORS SIKKERED E EN PORTION MAJSGRØD TIL ELEVERNE I DE SMÅ SKOLER, SENDER FAMILIERNE DERES BØRN I SKOLE IGEN. SÅ NU ER KLASSELOKALERNE ATTER FYLDT OP.

EMANUEL MKUNDIZA SER MEGET OP TIL SIN FAR OG HJÆLPER HAM I MARKEN. EMANUEL HAR ALDRIG VÆRET SÆRLIG GLAD FOR SKOLEN. HAN HAR HAFT SVÆRT VED AT FØLGE MED. MEN DET HAR ÆNDRET SIG, FORTÆLLER HANS FAR. DET ER SOM OM, EMANUELS SKOLEIVER ER TILTAGET, EFTER AT FAR OG SØN FOR TREDJE ÅR I TRÆK MÅTTE KONKLUDERE, AT KØRNENE, DE SÅEDE, IGEN IKKE ER SPIRET. EMANUEL SER INGEN FREMTID SOM LANDMAND I TØRKELAND.

VERDENS FEDESTE FESTIVALER

AF CECILIE VITTRUP FLENSBORG

Musik, lunkne øl og dansk sommervej. Festival sæsonen er for alvor startet i Danmark. Men måske du i år skulle rejse ud og opleve en af de mange fabelagtige festivaler, der finder sted i løbet af sommeren? Her er syv gode bud.

REGNSKOVENS MUSIK

I **Borneos jungle** lidt uden for byen Kuching ved foden af Mount Santubong strømmer musik ud mellem tæt junglebevoksning fyldt med eksotiske dyrearter. Her finder **The Rainforest World Music Festival** nemlig sted en gang om året. Festivalen samler internationale kunstnere fra hele verden og indfødte kunstnere fra mystiske Borneo. Regnskovsfestivalen så første gang dagens lys i 1997 og fejrer sit 20-års jubilæum med et brag i år **fra den 14. til den 16. juli**.

SE OGSÅ
REDAKTIONENS
ANBEFALINGER TIL
HVAD DU SKAL
HØRE PÅ ROSKILDE
FESTIVAL 2017
PÅ SIDE 50

SRI LANKAS STØRSTE FOLKEFEST

Fra **den 29. juli til den 8. august** er byen **Kandy i Sri Lanka** én stor religiøs folkefest. Festivalen **Esala Perahera** i Kandy er en af de ældste og største af alle buddhistiske festivaler i Sri Lanka. Og det går ikke stille for sig. I løbet af de ti dage fejres Buddhas hellige tand, der er placeret i Kandy, og de fire buddhistiske guder, Natha, Vishnu, Kataragama og Pattini, med dansere, jonglører, musik, ildslugere og parader med elefanter, som er dekoreret med prægtige lysudsmykninger. Festivalen afholdes altid i Esala (juli eller august), som er den måned, hvor det menes, at Buddha for første gang delte ud af sin visdom, efter at han opnåede åndelig erkendelse.

DANSENDE DJÆVLE I VENEZUELA

Maracas, piske, krucifikser, rosenkranse og ikke mindst uhyggelige djævelkostumer er en del af den latinsk-katolske kirkes fejring af den offentlige helligdag Festen for Corpus Christi **den 15. juni**. Festivalen **Diablos Danzantes** (dansende djævle) hylder ligesom mange andre religiøse festivaler det godes sejr over det onde, og rundtomkring i de venezuelanske byer klæder byboerne sig ud og danser rundt som djævle på byens torve eller hovedgader. Festen i byen **San Francisco de Yare** skulle dog være den største og vildeste i **Venezuela**.

JERUSALEM BLIVER OPLYST

Den internationale festival **Festival of Light in Jerusalem** afholdes for niende gang fra **den 28. juni til den 2. juli 2017**. Festivalen finder sted i den gamle by i Jerusalem, hvor over 500.000 besøgende vil komme forbi i løbet af festivalugen. Lysfestivalen er et forenende arrangement, der undgår politiske emner og i stedet koncentrerer sig om kunstneriske lyspræstationer og glæden ved smukke Jerusalem. Denne gang vil festivalen have et specielt tema, nemlig, **Games of Light**, der vil undersøge de følelsesmæssige konsekvenser ved lys gennem vores sanser.

■ PAPA NY GUINEAS STAMMER

I 1980'erne opstod festivalen **Pan African Historical Theatre Festival** (Panafest) i **Ghana**. Festivalen Panafest kom til verden som et middel til at mindes konsekvenserne af 500 års slavehandel. I år afholdes festivalen fra **den 25. juli til den 2. august** i Ghanas hovedstad, **Accra**, hvor aktiviteter som teater, drama, musik og digte vil være på programmet. I løbet af dagene vil der også være besøg til og aktiviteter på de steder i Ghana, der havde betydning for slavehandlen.

■ DANS SOM DEN FINESTE KUNSTFORM

Heiva er mere end bare en festival for det fransk-polynesiske folk; det er et symbol på stoltheden over den polynesiske arv og kultur. I en hel måned fejrer forskellige grupper fra **Fransk Polynesien** deres kultur gennem massevis af dans, trommemusik og svingende hofter. I det gamle Fransk Polynesien var danseopvisninger en essentiel del af religiøse og politiske ceremonier, og dans blev betragtet som en af de mest sofistikerede kunstformer. Derfor danses der for fuld udblæsning fra **den 7. juli til den 23. juli** på øen Pape'ete i Fransk Polynesien.

■ INTI RAYMI ...

... er navnet på den **peruvianske** solfestival på sproget quechua, der tales blandt indfødte i højlandene i Sydamerika. Endagsfestivalen **Inti Raymi** fylder byen **Cusco** med et kulturelt miks af indfødte og katolske traditioner. Hvert år **den 24. juni** fejres den ældgamle solfestival, der stammer tilbage fra Inkariget's tider. Dengang var Inti Raymi en religiøs fest, der hylde solguden Inti. I dag er festivalen stadig en hyldest til solen og det gamle Inkarige. I Cusco er der dans, musik og farverige iscenesættelser af de gamle ceremonier hele dagen lang.

Skolebesøg i FN Byen

KENDER DINE elever verdensmålene? FN Byen har åbnet et nyt besøgscenter og -program for folkeskoler. Elever i indskolingen, på mellemtrinnene og i udskolingen kan med programmet #UNcity4schools få indsigt i FN's verdensmål. Elever og lærere kan bruge et besøg i FN Byen til at få en introduktion til alle FN's 17 verdensmål eller dykke ned i et specifikt tema i verdensmålene og gå mere i dybden med det. FN Byen ønsker hermed at give elever mulighed for at diskutere og opdage sammenhænge mellem verdensmålene og deres hverdag. Et besøg i FN Byen varer to timer og er gratis. Læs om de forskellige temaer, og book et besøg på un.dk/skoler. •

FOTOS: FN BYEN, MILJØMINISTERIET

Etiopien satser stort på vind

Der er fuld fart over Etiopiens omstilling til grøn energi. Klimaforandringerne har fået regeringen til at prioritere vindenergi. Og de trækker på dansk ekspertise til at udvikle landets elforsyning.

AF CECILIE VITTRUP FLENSBORG

F DEN ETIOPISEKE REGERING har fem store vindfarme på tegnebrættet og potentielt endnu flere over de næste år. Det er en storstilet satsning på vindenergi med et mål om at forhøje landets output af vindenergi med mere end 1.000 procent. Projektet er beregnet til at koste over 20 milliarder kr.

Allerede i 2013 byggede Etiopien en af kontinentets største vindfarme til 290 millioner dollar, og denne blev efterfulgt af et endnu større vindanlæg anlagt i 2015.

Omstillingen sker med dansk ekspertise. Energistyrelsen sendte i marts en energirådgiver til Addis Ababa, som skal bidrage med design og tilrettelæggelse af en serie udbudsrunder for store vindmølleprojekter i Etiopien. Sammen med Energinet.dk skal Energistyrelsen også sikre en effektiv integration af vindenergi i det etiopiske elnet.

"Frem mod 2025 har Etiopien planer om at udbygge landets vindkapacitet med mere end 5 GW - svarende til Danmarks samlede vindkapacitet i 2015," siger klima-, forsynings- og energiminister Lars Chr. Lilleholt.

"Den udbygning skal allerhelst ske med

god dansk teknologi og knowhow. Det er ikke let at udvikle gode, konkrete vindenergi projekter, men vi har stor ekspertise inden for netop dette område. Med store vandkraftanlæg har Etiopien mulighed for den samme effektive balancering af vindenergi, som vi kender fra det nordiske elsystem," uddyber han.

FOR TØRT TIL VANDENERGI

I dag har 70 millioner etiopiere ikke adgang til elektricitet. Det er på trods af, at landets vækstrater netop nu skyder i vejret og vokser med omkring 10 procent om året. Derfor skal Etiopien bruge masser af strøm fremadrettet, og den skal være grøn. I dag får Etiopien over 90 procent af landets strøm fra vandkraft. Men den tiltagende tørke skaber en udfordring for vandenergi, og derfor vil landet nu investere i vindmøller - med dansk rådgivning.

"Det er en central del af regeringens eksportstrategi for energi at udvide bilateralt samarbejde med vækstøkonomier som Etiopien. Samarbejdet giver både en reel klimaeffekt og kan fordoble eksporten af dansk energiteknologi frem mod 2030," siger ministeren. •

Slut med affald i havene

UPDATE
PARTNERSKABER

■ **PROGNOSEN ER FARETRUENDE:** I 2050 vil der være mere plastik end fisk i havet, hvis plastikforureningen fortsætter som nu. Forskere anslår, at verdenshavene gemmer på 150 millioner ton plastik. Og at der hvert år ryger yderligere otte millioner ton plastik ud i havet. Mindst. Det svarer til indholdet af en skraldebil hvert minut året rundt.

Asien står for næsten halvdelen af verdens produktion af plastik og hele 82 procent af det samlede læk af plastik i havet. Den amerikanske miljøorganisation Ocean Conservancy og McKinsey Center for Business and Environment har kortlagt forureningen og udpeget fem asiatiske lande, som udleder særligt meget plastikaffald: Kina, Indonesien, Filippinerne, Thailand og Vietnam. Landene har alle oplevet økonomisk vækst, reduceret fattigdom og skabt en større middelklasse - og en deraf følgende eksplosion i forbruget af plastik.

I disse lande er affaldshåndteringen i bedste fald mangelfuld, i værste fald ikke eksisterende. Ifølge Ocean Conservancy og McKinsey handler det om at få samlet affaldet ind. Få lukket hullerne i systemet, der håndterer det indsamlede affald. Omdanne affald til brændstof eller elektricitet og sortere affaldet og genbruge, hvad genbruges kan.

DANMARK SÆTTER IND I INDONESIAEN

Ekspertisen i at lave affald til energi mener danske myndigheder og virksomheder, de kan bidrage med. Og de bydes velkommen af regeringer, der ikke ønsker at være kendt som rekordindehaver i havforurening. Det gælder især Indonesien, som på verdensplan er den næststørste udleder af plastik i havene. Et nyt samarbejde mellem Indonesien og Danmark skal støtte de indonesiske myndigheder i at skabe bedre løsninger for affaldshåndtering, genbrug og omdanne affald til energi. Gennem det nye samarbejde skal Miljø- og Fødevareministeriet og Miljøstyrelsen inspirere og udveksle erfaringer med de indonesiske myndigheder om affaldspolitik, genbrugs- og pantsystemer, vandrensning og omdannelse af affald til energi.

"Der er virkelig brug for, at vi gør en indsats for at hjælpe de indonesiske myndigheder med at håndtere deres massive udfordringer med affaldsudledning. Vi skal ikke mindst øse ud af vores erfaringer med at omdanne affald til energi. Det er et område, hvor Danmark vel nærmest er verdensmestre," sagde minister for udviklingssamarbejde Ulla Tørnæs efter et besøg i landet i april. Danske

virksomheder som DESMI, DONG Energy, Rambøll, Grundfos, Babcock&Wilcox Vølund og Miljøstyrelsen har været i Jakarta og præsenteret løsninger på plastikforurening for de lokale myndigheder og Verdensbanken.

"I vækstlande som Indonesien kan danske løsninger gøre en afgørende forskel. Vi ønsker at inddrage det danske samfunds fulde kraft i udviklingssamarbejdet. Inklusiv den private sektor," sagde Ulla Tørnæs. Danmark har udsendt en dansk vækstrådgi-ver med ekspertviden om affald og vand til den danske ambassade i Jakarta og indleder et tæt samarbejde mellem Miljø- og Fødevareministeriet og Miljøstyrelsen - og deres indonesiske modpart. Lignende sektorsamarbejde med danske fagministerier om bæredygtige løsninger på energi og affaldsproblemer finder også sted i Kina, Indien, Vietnam, Tyrkiet og i Libanon, hvor Københavns og Beirut's kommuner samarbejder om at bygge et grønt forbrændingsanlæg.

Før har Danmark finansieret energi- og miljøssamarbejde i Malaysia, Thailand og Indonesien. En ny evaluering af Nordic Consulting Group og Orbicon konkluderer, at "det har bidraget til vigtige udviklingsresultater indenfor bl.a. energieffektivitet og vedvarende energi," og beskriver at træning, videns- og forskningssamarbejde har styrket institutioner og nationale kompetencer. •

Malaria-vaccine

VERDENS FØRSTE vaccine mod malaria vil blive taget i brug i udvalgte lande i Afrika i starten af 2018. Verdenssundhedsorganisationen, WHO meddelte i april, at Ghana, Kenya og Malawi er udvalgt til at være med i pilotprogrammet for malariavaccinen. Kontinentet er det mest ramte af malaria på verdensplan, og vaccinen har potentiale til at redde titusindvis af liv. Globale indsatser over de sidste 15 år har så vidt reduceret malariedødsfald med 62 procent. Sygdommen medførte dog stadig omkring 429.000 dødsfald i 2015, hvoraf størstedelen var unge og børn i Afrika. Medicinalvirksomheden GlaxoSmithKline, som har udviklet vaccinen, har meddelt, at vaccinen skal være økonomisk tilgængelig for alle uanset indtægt, og planlægger derfor at holde prisen på højst fem procent over produktionsprisen. Overskuddet vil, ifølge virksomheden, gå ubeskåret til forskning og udvikling af andre malariavacciner og tropiske sygdomme. •

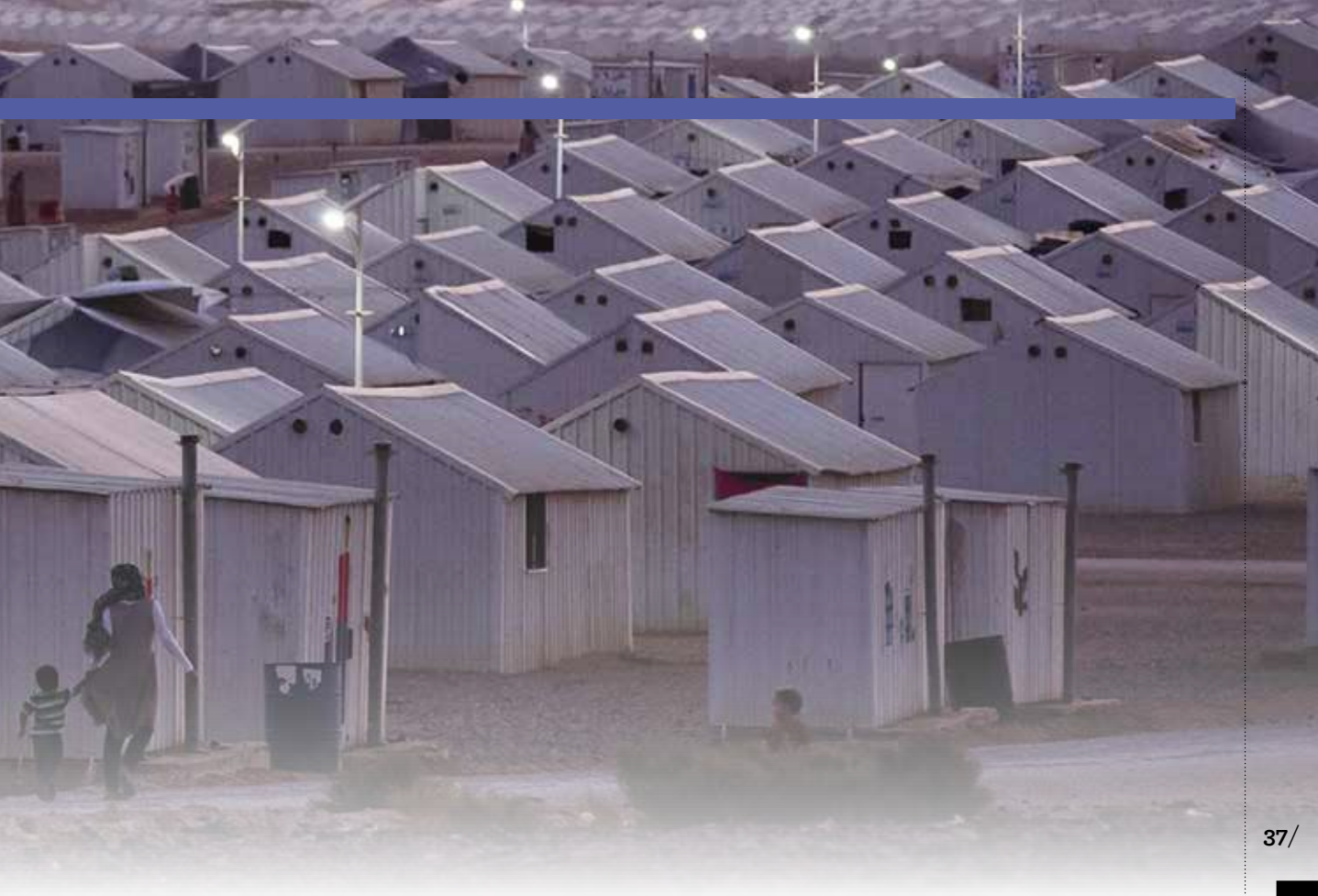
35/

FLYGTNINGE 2.0

– FRA BYRDE TIL STYRKE

Med rekordmange mennesker på flugt er både pengekasser og praktiske løsninger under hårdt pres verden over. Men nye ideer og innovative løsninger pibler frem blandt gamle og helt nye aktører i branchen. Der skal samarbejdes på tværs, og flygtninge skal ses som en ressource.

■ DER ER MASTERCARD og biometri, som erstatter klassisk nødhjælp og stimulerer den lokale økonomi. Partnerskaber med IKEA, der skaber bæredygtige samfund, og Grundfos, som udvikler klodens største soldrevne pumpe-system. Arbejdet med at modtage millioner af mennesker på flugt kører i højeste gear og i alverdens hjørner og afkroge. Og det sker ofte i samarbejde mellem offentlige og private aktører.

Det drejer sig både om at gøre arbejdet smartere og om at skabe nye, effektive og betalelige løsninger, der giver flygtninge selvstændige, værdige liv. Og mange gange indbefatter løsningerne at gøre flygtninge til en aktiv ressource, som bidrager til lokalsamfundet.

Det sker eksempelvis i samarbejdet mellem virksomheden MasterCard og FN's hjælpeorganisationer, der understøtter betalingskort til flygtninge i blandt andet Libanon og Jordan. Så kan flygtningene selv bestemme, hvilken mad de vil købe, i stedet for at være afhængige af fødevarerhjælp, og samtidig kan deres indkøb gavne

lokale økonomien i værtsamfundet. UNHCRs samarbejde med IKEA Foundation har resulteret i den første store solenergi-park i Azraq-flygtningelejren i Jordan, der både leverer grøn strøm og jobs til beboerne. Og IKEAs samfundshuse, som kaldes Better Shelter, bruges som erstatning for eller supplement til de traditionelle telte til flygtninge rundt i hele verden. Better Shelter, som i 2016 vandt Beazley designpris fra London Designmuseum, er dog under redesign nu for at sikre det bedre mod brandfare.

"DET ER OGSÅ GOD FORRETNING"

Et dansk eksempel på et offentligt-privat samarbejde er pumpefabrikken Grundfos' samarbejde med Dansk Flygtningehjælp i verdens største flygtningelejr Bidibidi i Uganda. Partnerne samarbejder om at omsætte Grundfos' viden om vandteknologi og bæredygtige forretningsmodeller til brugbare initiativer. "Det handler for os om at se nye markedsmuligheder på både den korte og lange bane. Vand skaber liv. Men vi har brug for Dansk Flygtningehjælp til at analy-

sere behovet, så vi kan innovere løsninger," siger Kim Nøhr Skibsted, vicepresident hos Grundfos med ansvar for kommunikation, public affairs og engagement.

I Tanzania samarbejder Grundfos fonden Poul Due Jensens Fond med en amerikansk ngo og andre partnere om at bygge verdens største soldrevne vandsystem i tre flygtningelejre i koordination med lokale myndigheder. UNHCR er i dialog med Grundfos om at trække på deres ekspertise.

Lignende tanker gør sig gældende i de dele af bank- og mikrofinansverdenen, der samarbejder med internationale organisationer om at gøre flygtninge til ganske almindelige bankkunder, der kan spare op og låne. Det arbejde udfordrer selve kernen af flygtningens vilkår: At de ofte ikke har identitetspapirer, og at de kun sjældent ejer noget, der kan være en bankgaranti. Nogle institutioner eksperimenterer alligevel – for eksempel tyske Sparkasse og italienske Permico – og foreløbig tyder alt på, at flygtninge er gode betalere og ivrige iværksættere. Med andre ord kan de

EN AFTALE MELLEM EU OG JORDAN GIVER JORDANSKE VARER LETTERE ADGANG TIL MÆRKEDET I EU, HVIS DE ER PRODUCERET AF SYRISKE FLYGTNINGE. VIRKSOMHEDER ANSÆTTER 15-20 PROCENT SYRERE.

blive et interessant marked for både private banking og investeringer.

De mange eksperimenter næres af, at der aldrig tidligere har været flere mennesker på flugt i verden end nu. De internationale hjælpeorganisationers budgetter er derfor historisk pressede. Det bliver kun sværere af, at flygtninge i dag i gennemsnit er på flugt i 17 år, fordi det, der på et tidspunkt var en akut krise, udvikler sig til en fastlåst situation. Resultatet er, at de humanitære budgetter er på arbejde i årevis i stedet for en kort periode.

Det er tilfældet i Uganda, der siden 2013 har huset et stadig stigende antal flygtninge fra konflikten i Sydsudan.

"Politikken her er eksemplarisk, på den måde at flygtninge får opholdstilladelse meget hurtigt, de kan flytte frit rundt i landet, og de får et lille stykke jord at dyrke. Men miljøressourcerne har det hårdt. Træerne bliver brugt til brænde, og vandforsyningen er uholdbar og meget dyr, fordi vi stadig arbejder med midlertidige løsninger," siger Karin Elisabeth Lind, der leder Folkekirkens Nødhjælps arbejde i Uganda.

FN har i år introduceret konceptet New Way of Working, som det danske udenrigsministerium har været ledende i at udtænke. Kernen er, at det kortsigtede humanitære arbejde og det langsigtede udviklingsarbejde i flygtningesituationer skal gå hånd i hånd fra dag ét.

En af fortalere for konceptet er Rosa Malango, der er koordinator for FN i Uganda – altså i et af de lande, hvor flygtningeopgaven er stor, dyr og efter al sandsynlighed kommer til at vare i mange år.

"Vi er vældig gode til at dele behov og opgaver i småstykker. Men hvordan vil du splitte et menneskes liv op i småstykker? Disse mennesker har brug for nødhjælp, udvikling og fred på en gang. Det kan ikke være først det ene og så det andet. Det er sammenhængen mellem de tre områder, som gør en forskel, også økonomisk," siger hun.

Danske Lisbeth Pilegaard er enig. Hun er humanitær ekspert med speciale i flygtningesituationer og har blandt andet rådgivet FN's High Level Panel om humanitær finansiering.

"De fleste flygtningesituationer opstår jo ikke i løbet af få dage eller uger. Vi har avancerede overvågnings- og advarselssystemer, så der er egentlig ingen praktisk grund til, at der går meget mere end 14 dage, før det langsigtede arbejde kan begynde. Men der bliver tænkt i siloer i stedet for i samarbejde, og samtidig øremærker donorerne deres midler til enten nødhjælp eller udvikling. Hvis det skal blive til bedre indsats, skal vi ændre de strukturer, som skaber forhindringerne," siger hun.

FRIHANDEL SKAL MOTIVERE JOBSKABELSE

Blandt de tiltag, som Lisbeth Pilegaard efterlyser, er aftalen mellem EU og Jordan, som giver jordanske varer lettere adgang til markedet i EU, hvis de er produceret af syriske flygtninge. Virksomhederne skal i det første år ansætte 15 procent syrere og efter tre år have 20 procent syrere blandt medarbejderne. EU's mål er – som mange andre justeringer og forsøg på området – at gøre flygtninge selvforsynen-

de og samtidig skabe økonomisk vækst i værtslandene.

Netop mellemindkomstlandene i Mellemøsten er i en særlig situation: De huser millioner af flygtninge især fra Syrien og Irak og har tilstrækkeligt stærke økonomier til, at de ikke kvalificerer til traditionel donorstøtte.

“

Der bliver tænkt i siloer i stedet for i samarbejde, og donorerne øremærker deres midler til enten nødhjælp eller udvikling.

Lisbeth Pilegaard
humanitær
ekspert med speciale i
flygtningesituationer

Det bliver der arbejdet på at ændre i Verdensbankens International Development Association (IDA), som ellers støtter fattigdomsbekæmpelse i udviklingslande. Sidste år godkendte Verdensbanken således en lånepakke på 100 millioner dollar til Jordan. Pengene skal bruges til at skabe 100.000 jobs til jordanere og flygtninge, og hvor mellemindkomstlande almindeligvis må tage lån på markedsvilkår, er lånene i denne forbindelse givet med lave renter og lang afdragsperiode.

"Det er interessant at arbejde med både de politiske og de økonomiske strukturer. Det er den slags, der skal tænkes i, både for at bruge pengene bedst muligt og også for ikke at gøre mere skade end gavn ved at fastholde flygtninge som passive modtagere af hjælp," siger Lisbeth Pilegaard. •

Vandpumper til flygtningelejre

GRUNDFOS og Dansk Flygtningehjælp har slået sig sammen for at finde nye løsninger for verdens flygtningelejre – nu installerer de soldrevne vandpumper i den nyetablerede Bidibidi-lejr i det nordlige Uganda. En flygtningelejr, der på kort tid er blevet en af verdens største, og som i dag er hjem for mere end 270.000 flygtninge primært fra Sydsudan. De nye, soldrevne vandpumper vil forbedre lejrens vandsystem, og det betyder bedre adgang til vand – men også mindre ventetid for lejrens kvinder og børn, som ofte er dem, der henter vandet. Vandpumpen holdes i gang af et solcelleanlæg, som giver energi til at pumpe vandet op i et vandtårn. Samarbejdet mellem Grundfos og Dansk Flygtningehjælp handler om at omsætte den viden, som Grundfos har om vandteknologi og bæredygtige forretningsmodeller, til brugbare initiativer i verdens flygtningelejre. •/LHM

Kvinder får cash-for-work

Målrettet undervisning og jobs til piger og kvinder gør dem til en ressource for flygtningelejren her og nu og for deres egen fremtid.

AF REDAKTIONEN

■ I EN LANG RÆKKE flygtningelejre i konflikt- og katastrofeområder er piger og kvinder blevet en aktiv arbejdskraft lokalt og tjener deres egne penge.

Det er UN Women, FN's organisation for ligestilling og forbedring af kvinders forhold, der har introduceret såkaldte *cash-for-work* programmer. Programmerne giver både kvinderne mulighed for ansættelse, uddannelse og udvikling af kompetencer samt hjælp til at starte egne virksomheder.

UN Women's *cash-for-work* programmer kører med succes i blandt andet Haiti, Bangladesh og Za'atari flygtningelejren i Jordan. I Za'atari i Jordan følges *cash-for-work* programmerne op med yderligere undervisning i

blandt andet sprog og IT. Samtidig tilbyder UN Women undervisning og rådgivning på en række områder, der er særligt relevante for flygtninge. Det er for eksempel forældreundervisning og hjælp til at forstå psykisk sundhed.

Den holistiske tilgang i Za'atari indebærer samtidig debatter og dialog om forholdet mellem mænd og kvinder og mulighederne med ligestilling.

Ifølge UN Women har programmet i Za'atari lejren reduceret partner-vold med 20 procent samtidig med, at den enkelte flygtninges indtægt er steget betragteligt. Det er med til at hæve flygtningenes levestandard og skabe et stabilt grundlag for rehabilitering. •

Flygtninge lærer design i Berlin

PÅ HAUSA-SPROGET, som tales i Vestafrika, betyder CUCULA 'at gøre noget sammen'. Netop det er ideen bag CUCULA - Refugees Company for Crafts and Design – en organisation, et uddannelsesprogram og et værksted i Berlin, hvor flygtninge designer og bygger møbler, der integrerer artefakter fra deres rejse over Middelhavet og udtrykker deres historie og vision om en selvbestemt fremtid. CUCULA lærer flygtninge om møbeldesign og -produktion, men hjælper dem også med sprogundervisning, juridisk rådgivning og støtte til bolig, der finansieres gennem møblerne, som de bygger og sælger. CUCULA opnår altså ikke

kun noget for flygtninge, men sammen med flygtninge. CUCULA støttes af flere kunstnere – blandt andre er Olafur Eliasson ambassadør for organisationen. •/LM

UGANDAS ÅBNE DØR UNDER PRES

Verdens største nye flygtningekrise udspiller sig i Uganda, hvor trekvart million sydsudanesere får jord at dyrke, lov til at åbne forretninger og deltage i samfundslivet. Men Ugandas berømte model er også udfordret.

AF MAI RASMUSSEN

NATTENS STYRTREGN har gjort den solbrændte jord lidt mere medgørlig, og nu bryder hakken den hårde overflade med taktfaste dunk i Bidibidi. For et lille års tid siden fandtes Bidibidi blot som et sparsomt befolket sted i det nordlige Uganda. Nu er det hjem for 272.206 flygtninge fra Sydsudan og det par tusinde ugandere, som også boede her, før konflikten i nabolandet tog til i august 2016.

"Vi har ikke meget jord, men vi må få det ud af den, som vi kan," siger Job Khemis, der ligesom sine naboer nyder godt af Ugandas måde at tage imod flygtninge på.

Khemis og hans familie fik ved ankomsten for et halvt år siden et stykke jord, som de kan dyrke og bygge på. Det er her, hans søn på knap 11 år er i gang med hakken på et stykke jord, der ligger lidt væk fra familiens tre lerklinede, stråtækte huse.

GAVNER LOKALSAMFUND OG FLYGTNINGE

I Uganda har flygtninge ret til at gå til læge, sende børnene i skole, rejse sager ved en domstol og i det hele taget bruge de offentlige serviceydelser, ligesom de kan tage arbejde, starte en virksomhed eller åbne en butik. Derfor ligner Bidibidi og de andre bosættninger alle mulige andre landområder på egnen med større og mindre klynger af huse, haver, stativer til opvasken, marker og markeder med boder, cykelsmede og tehuse.

De fysiske forhold er væsensforskellige fra flygtningelejre med rækker af telte og hegn omkring. Og flygtningens juridiske stilling er afgjort: Uganda giver asyl ved ekspresbehandling på helt ned til 24 timer. Det er sket en halv million gange siden august sidste år, og Uganda huser nu 1,2 millioner flygtninge.

Åbne grænser og udstrakte civile rettigheder har været officiel politik i Uganda siden 2006 og i praktisk virkelighed betydeligt længere. Der er ingen antydning fra regeringen af, at det skulle ændre sig.

"Så længe Uganda er et fredeligt sted, tager vi imod vores naboer, ligesom de tidligere tog imod os. Vi respekterer de internationale konventioner, og vi holder fast i den panafrikanske ånd," siger den regeringsudpegede kommissær for flygtninge, Kazungu Apollo.

En anden forklaring på den fortsat positive indstilling kan være, at Uganda også har fordele af flygtningene. Nødhjælpsorganisationerne

kommer med hård valuta, arbejdspladser og indkøb i millionklassen. De forhandler med teleselskaber om at forbinde ellers isolerede områder til netværkene. Veje bliver asfalteret, og broer vedligeholdet.

"JEG ER EN BUSINESS WOMAN"

På et hjørne på en bakketop i Bidibidi er fordelene tydelige. Der bliver uddelt nødhjælp lidt derfra, og de ugandiske motorcykeltaxier har travlt med at køre tunge sække med durra og majs til flygtningenes huse eller til den lille mølle, som en ugander har åbnet i en konstruktion af rafter og presenning.

Møllen ligger et par meter fra den række af boder, som kanter det lokale marked i denne del af bosætningen. Der er løg, kål, tørrede fisk og æg til salg. Små portioner sukker, olie og tyggegummi. Og her og der kan man købe en hakke, et par flettede måtter eller et tykt nylontæppe fra UNHCR.

"Det har virkelig forbedret min forretning, at jeg er rykket herud. Jeg tje-

ner op til fem gange så meget på en dag her, som jeg gjorde før," siger uganderen Diana Bako, der tidligere havde en bod på et marked i nærheden af distriktshovedstaden Yumbe.

“

På et tidspunkt må det stoppe, og der kommer nok ikke til at gå længe. Uganda er jo et lille land.

Rita Popo
Aktivist

I en anden bod er sælgeren selv flygtning. Abau Charity er fra Yei i det sydligste Sydsudan. Hun solgte grøntsager, mel og gryn derhjemme. Her i Bidibidi sælger hun grøntsager og æg.

"Jeg er en business woman," siger hun og vifter med et stykke papir, hvor nummeret til en leverandør af tørrede fisk er noteret.

"Der er ikke noget, jeg hellere ville, end at være hjemme i Sydsudan. Men når jeg nu er her, så er det godt, at jeg

UGANDAS MODEL

Progressiv og fremtidsorienteret. Inkluderende og værdig. Det er nogle af de ord, som internationale eksperter og observatører hæfter på den ugandiske politik for flygtningemodtagelse.

Kort fortalt går den ud på, at:

- nyankomne flygtninge får behandlet deres asylansøgning i lyn tempo. På de hurtigste dage tager det mindre end 24 timer at få opholdstilladelse.
- hver familie får et stykke jord at bo på og dyrke. Dertil en startpakke med blandt andet en hakke, køkkentøj, sovemåtter, tæpper, sæbe og solcellelampe.
- flygtninge kan flytte til andre steder i Uganda, når de har fået myndighedernes tilladelse.
- flygtninge kan bruge skoler, hospitaler og andre nationale velfærdsstrukturer ligesom alle andre mennesker i Uganda.
- flygtninge må tage arbejde og etablere butikker og anden privatejet forretning.

kan begynde at drive forretning igen," siger Abau Charity.

DYR VANDFORSYNING

Men det går naturligvis ikke ubesværet for sig, når et af verdens fattigste lande huser flygtninge i den aktuelle størrelsesorden.

En konstant udfordring er at sørge for vand til alle. Bosætningerne ligger, hvor myndigheder eller lokalsamfund har stillet jord til rådighed, og det er ikke nødvendigvis der, hvor det er lettest at hente vand til en lille million ekstra beboere.

Nødhjælpsorganisationerne bruger hver måned 2,1 millioner kroner på at transportere vand i tankbiler over store afstande. Det har de gjort siden august sidste år, og selvom alle involverede er enige om, at det er en uholdbar måde at bruge penge på, er der foreløbig ingen ændring undervejs. For pengene er til nødhjælp. De må ikke bruges til udviklingsarbejde som for eksempel brønde og vandboringer.

Den samme skelnen mellem nødhjælp og udvikling påvirker også de sydsudanesiske familiers mulighed for at forsørge sig selv ved landbrug. Familiernes jordlodder måler nu bare 30 gange 30 meter. Tidligere målte de 50 gange 50 meter, og før borgerkrigen i Sydsudan brød ud i 2013, fik fa-

milier – dengang som regel fra Den Demokratiske Republik Congo – til-delt 100 gange 100 meter.

Med blot 90 kvadratmeter til rådighed har de færreste plads til egentligt landbrug.

"Vi er vant til at dyrke vores egne afgrøder, men her bliver det kun til lidt. Jeg ville ønske, vi kunne forsyne os selv," siger Sara Lasu, der nu for anden gang i sit liv er flygtning i Uganda. Hun blev født i en bosætning i Uganda for 23 år siden, kom som baby til Sydsudan og flygtede så fra den nye uro i oktober 2016.

Ønsket om selvstændighed og udvikling deler hun med de internationale organisationer, der sammen med UNHCR organiserer bosætningerne. Men indsatsen har nu på tredje år karakter af akut nødhjælp, og donorerne giver kun sjældent midler til det mere langsigtede arbejde, som for eksempel at indføre lodrette haver i bosætningerne: opretstående sække fyldt med jord og med huller i siderne, så for eksempel tomatplanter kan vokse der.

En anden udfordring ved store bosætninger er, at de ugandiske naboer først efter lang tid får nytte af de nødhjælpsmidler, som bliver brugt i millionvis i deres distrikter. Den ugandiske model rummer en 70/30-fordeling af de midler, som bevilges og tages i

WITHOUT SWEAT NO SWEET

Tika Primary School er et eksempel på, hvordan flygtninge og værtsbefolkning deler faciliteter og får lige gavn af de penge, som kun bliver afsat på grund af flygtningesituationen – og på, hvordan nødhjælp og udvikling kan gå hånd i hånd, når donorer og planlæggere afviger fra den traditionelle silotænkning.

Skolen ligger i bosætningen Rhino og er for nylig renoveret og udbygget med penge fra UNHCR. Vægge og døre er nymalede, stole og bord-bænk-sæt findes i højt tal, og der er intakte tavler. Her går 2.085 elever, og nogle af dem bærer skolens motto på ryggen af de gule uniformsbluser: Without Sweat No Sweet. Med 1.131 sydsudanesiske og 954 ugandiske elever overperformer skolen i forhold til 70/30-konceptet. Men inspektøren, Inteason Stephen siger:

"Det tænker jeg egentlig ikke så meget over. For mig er spørgsmålet, hvordan eleverne lærer mest og hurtigst."

brug: De 70 procent går til flygtningene, de 30 til værterne. Sundhedsklinikker i bosætningerne er for eksempel til for både flygtninge og værtsbefolkning. Men det er få ugandere, som er nabo til de nye servicetilbud. I modsætning til den internationale hyldest af den ugandiske model er nogle ugandere derfor forbeholdne.

"På et tidspunkt må det stoppe, og der kommer nok ikke til at gå længe. Uganda er jo et lille land," siger Rita Popo, der er aktiv i lokalpolitik i Arua District i Norduganda. Selvom både internationale og ugandiske medier har berettet om et nærtstående bristepunkt for flygtninge, er der dog ingen planer i den ugandiske regering om at lukke grænserne eller ændre på politikken for modtagelse.

Og i Bidibidi har Job Khemis for længst besluttet, hvordan familiens jordstykke skal bruges.

"Vi skal først og fremmest dyrke durra og majs, og vi har allerede et par tomatplanter i potter," siger han. •

"JEG ER EN BUSINESS WOMAN," SIGER EN FLYGTNING FRA SYDSUDAN, DER ER VED AT SKABE EN NY FORRETNING.

FLYGTNINGE BOOSTER ZAMBIAS ØKONOMI

AF HELLE MAI

Det afrikanske land tilbyder tidligere flygtninge gratis jord og statsborgerskab

BONIFACE OG BRIGITTE KABUYA OG DERES 8-ÅRIGE SØN, SOM ER FØDT I MAHEBA-LEJREN I ZAMBIA, DE FLYGTEDE FRA ETNISCHE UDRENSNINGER I CONGO FOR 16 ÅR SIDEN. MENS DE HÅBER PÅ GENBOSÆTTELSE, LEVER DE AF AT DYRKE JORDEN.

■ I ZAMBIA har flygtninge været et plus for landets økonomi, viser en helt ny undersøgelse, UNHCR har offentliggjort.

Men hvad gør man med de flygtninge, som ikke ønsker at forlade landet, selvom deres hjemland er sikkert? Her har Zambia valgt en ny metode. Frem for tvangsdeportation har regeringen lagt en strategi for integration.

Zambia har lagt jord til nogle af de ældste flygtningelejre på kontinentet. Allerede i 60'erne væltede det ind med flygtninge fra Angola. Siden kom flygtninge fra især Rwanda, Somalia, Congo og Burundi.

Det er de 'gamle' flygtninge, som nu skal integreres med de lokale. Før var de bundet til at bo i flygtningelejre uden rettigheder. De måtte ikke tage

arbejde og måtte ikke rejse frit rundt i landet.

Integrationsprojektet fra 2014 gælder i første omgang tidligere flygtninge fra Angola og Rwanda. Begge nationaliteter nyder ikke længere flygtningestatus i Zambia, da de ikke er i fare i deres hjemland længere. Men de har boet årtier i Zambia – mange er født der, føler sig hjemme og vil ikke rejse væk.

Med det storstilede integrationsprojekt får de nu ikke bare foræret et jordlod på fem hektar, de får også permanent opholdstilladelse og mulighed for siden at blive zambianske statsborgere.

Det går langsommeligt, bureaukratisk og det kræver samarbejde fra de tidligere flygtninges hjemland, så de

kan få deres papirer i orden. Målet er at få integreret 20.000 fra Angola og 4.000 fra Rwanda.

Samtidig får også fattige zambianske familier, som ikke har mulighed for selv at købe jord, et gratis stykke jord i området. Målet er at øge produktionen af fødevarer og dermed styrke økonomien yderligere.

De nye jordlodder ligger omkring landets to eneste flygtningelejre Maheba og Mayukwayukwa. Der er allerede bygget skoler, klinikker og anlagt nye veje til landets nye farmere, selvom det langt fra er nok.

Projektet er nyt i et globalt perspektiv, og initiativet støttes af blandt andre UNHCR og Verdensbanken. Der er 57.200 flygtninge og tidligere flygtninge i Zambia i dag. •

HYR EN FLYGTNING, OG FÅ ADGANG TIL EU

Fremgang i økonomien, flere job til syrere og bedre muligheder for at komme ind på det europæiske marked: Det er drivkraften bag en ny handelsaftale mellem EU og Jordan, der skal vise vejen ud af flygtningekrisen og støtte Jordan i at stå på egne ben.

44/

AF SOUHA AL-MERSAL

F 20-ÅRIGE FADI MOGHRABY læner sig forover og hiver en sæk op fra stables. Han er i færd med at samle det materiale, som senere skal blive blandet, bearbejdet og transformeret til plastikemballage. Han stirrer med et stift, koncentreret blik på den brummende stålbeholder. Det er et helt afgørende øjeblik, hvor Fadi må sikre, at de rette råmaterialer bliver blandet korrekt. Mens maskineriet drøner, retter Fadi på sit hårn.

Fadis fabrik Al-Fyha har netop eksporteret tre vareforsendelser med plastvarer til brug i landbruget til henholdsvis Spanien og Cypern, og det har sikret en god omsætning til virk-

somheden. Det sker som et led i en EU-aftale, som Fadis arbejdsgiver er blevet godkendt til at gøre brug af. Aftalen handler om at lempe oprindelsesreglerne og sigter imod at skabe vækst og 200.000 arbejdspladser for syriske flygtninge i Jordan.

NY TRO PÅ FREMTIDEN

Vi befinder os i den støvede fabrik i det sydlige Amman, i Sahabs industriområde, hvor Fadi arbejder fem dage ugentligt. Fadi kom til Jordan fra Syrien for fire år siden, og selvom han er enormt glad for at have fundet et arbejde, veksler hans mimik mellem smil og bekymrede blikke, når han fortæller om syreres udfordringer i Jordan.

Fadi fortæller, at følelsen af at være til gavn og bidrage til fremgang til arbejdspladsen er motiverende. I modsætning til før, hvor han tumlede med store økonomiske bekymringer, kan han nu drømme om fremtiden igen.

I tre år ledte han forgæves efter job i Amman, men i dag er han både stolt og lettet over at have fundet et job.

"Jeg elsker at arbejde her. Jeg er glad, fordi jeg ikke er en byrde og kan tage vare på mig selv," siger Fadi.

I den seneste måned, fortæller Fadi,

har der været stor begejstring på hans arbejdsplads som følge af den store vareleverance til EU.

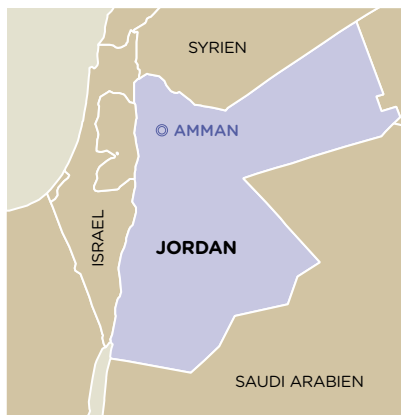
FRA FORTVIVELSE TIL BEGEJSTRING

Ansændtheden i hans ansigtsudtryk bliver dog mere udtalt, når han fortæller om ansættelsen: "Det er ikke nemt for en syrer at finde arbejde uden en arbejdstilladelse i Amman, og det er ret dyrt at bo her," fortæller han.

Før i tiden bestod hverdagen mest af bekymringer og afslag efter afslag fra virksomheder og chefer. Fadi husker perioder, hvor han næsten ikke kunne sove om natten og slappe af på grund af de manglende jobmuligheder og nedslående forhold i Jordan. Uden udsigt til bedre chancer og jobmuligheder var Fadi, ligesom mange af de 659.246 flygtninge i Jordan, fortvivlet.

Men i dag er Fadis bekymring og fortvivelse forvandlet til håb og begejstring. Den arbejdsplads, hvor han arbejder i dag, Al Fyha virksomhed for plastikindustri, tilbyder ham fast løn, oplæring og masser af god erfaring.

Det er ifølge Fadi en afgørende grund til at kunne føle sig på fast grund i Jordan.

"JEG ELSKER AT ARBEJDE HER. JEG ER GLAD, FORDI JEG IKKE ER EN BYRDE OG KAN TAGE VARE PÅ MIG SELV," SIGER FADI.

Fadi er enormt stolt over det, han kan udrette på fabrikken, og er begejstret for, at han bliver opfattet som en styrke på sin arbejdsplads. "Jeg føler, at jeg har fået en enestående chance her. Jeg kan drømme og planlægge fremtiden nu," fortæller Fadi.

Fadis arbejdsplads er omfattet af en aftale, som Jordan har indgået med EU, og som giver gode handelsfordele og nedsat told, hvis virksomheden til gengæld indordner sig efter en række krav. Kravene går blandt andet ud på, at virksomhederne ansætter flere syriske medarbejdere svarende til 15 procent første år – og 20 procent efter tre år.

JORDANS POTENTIALE SOM INVESTERINGSZONE

Fadis chef, Mohammed Al Hamamy, fortæller, at han ser aftalen som stærk, fordi syriske arbejdere har stort potentiale i de her industrielle erhverv. "De kan styrke produktionen i den industrielle sektor og tilskynde virksomheder til at investere i landet," lyder det fra Mohammed, som er kvalitetschef på fabrikken.

Virksomheden, som har syriske rødder, har udvidet fabrikken i Jordan, efter at krigen startede, og man har

satset på at lade virksomheden fungere i den regionale eksportzone. Men kvalitetschefen, Mohammed, fortæller, at der er udfordringer i Jordan, hvor produktionsomkostninger og for eksempel omkostningerne til el og råmaterialer overstiger prisen i nabolande.

"Jeg ser et potentiale i denne her aftale, som gør det muligt for os at nå ud til et nyt marked og måske i den kommende tid give os et solidt overskud," forklarer Mohammed.

Det aspekt understøtter Maria Iarera fra EU-delegationens afdeling i Amman, som Udvikling har talt med: "Det er vigtigt at finde bæredygtige måder at gøre syriske flygtninge selvforsynende på og hjælpe Jordan med at skabe økonomisk vækst og investeringsmuligheder," forklarer hun.

Ifølge hende er aftalen med til at understøtte Jordans gentagne bestræbelser for at styrke sin private sektor og booste investeringerne på regionalt og globalt plan. Her er det EU's målsætning, at ordningen skal sikre mindst 200.000 job til syrere. •

HANDELSAFTALEN KORT

I juli 2016 indgik EU en aftale med Jordan om at forenkle oprindelsesreglerne og gøre det lettere for jordanske virksomheder at træde ind på det europæiske marked. Handelsaftalen blev vedtaget som et led i en bredere EU-støtte til Jordan i forbindelse med den nuværende syriske flygtningekrise. Formålet er at styrke investeringer, eksport og jobmuligheder og skabe 200.000 job til syriske flygtninge. Aftalen gælder i ti år, og hvis Jordan formår at ramme den opstillede jobmålsætning, opnår Jordan flere lempelser. Handelsaftalen gælder kun i særlige industriområder og udviklingszoner (SEZ) i Jordan, 18 zoner i alt, som særligt omfatter landbrug, byggeindustri og tekstilindustri.

Det er kun Jordan, som er omfattet af aftalen, eftersom lempelserne kommer som et resultat af Jordans egne bestræbelser og forhandlinger med EU.

Betingelserne for at blive omfattet af aftalen er, at virksomheden som minimum har 15 procent syriske flygtninge ansat første år og hæver antallet til 20 procent efter tre år.

LYS OVER FLYGTNINGEKRISEN

Har du købt LED-pærer i IKEA, har du været med til at finansiere verdens første solenergianlæg i en flygtningelejr. Nu får Jordans flygtninge strøm – gratis.

AF SOUHA AL-MERSAL

■ ALLEREDE PÅ LANG AFSTAND fra flygtningelejren kan man se de mørkeblå solcellepaneler funkke i sandet under den bagende sol i den nordlige jordanske ørken. Siden Azraq-lejren blev oprettet i 2014, har beboerne levet uden vindblæsere, køleskab og almindelig belysning – under hede somre og barske vintre. Men det skal nu være fortid.

Et kæmpe solenergianlæg gik i maj i gang med at producere strøm til lejrens 20.000 beboere. Med anlægget kan FN's flygtningeorganisation UNHCR nu kvit og frit levere elektricitet til flygtningelejren.

Anlægget, der koster 8,75 millioner euro, er finansieret af IKEA-fonden, der donerede 1 euro for hver pære med kampagnen Brighter Live for Refugees. I alt 30,8 millioner euro er gået til UNHCR's arbejde for at bringe vedvarende energi og uddannelse til flygtninge.

JOBS FRA SOLEN

Projektet har også skabt jobs og indtægter til beboerne. Mohammed Akel er 20 år og er – ligesom 50 andre flygtninge – blevet ansat til at arbejde på solcelleprojektet i Azraq under tilsyn

af et jordansk solenergiselskab, Mastagbal. For Mohammed har det været en storslået begivenhed. Det er det første arbejde, han har haft, siden han flygtede til Jordan for tre år siden.

”Det var enormt lærerigt at få lov til at arbejde på projektet og lære så mange nye ting. Jeg håber, jeg kan blive fastansat, og er enormt stolt over, at jeg har været med til at give så mange flygtninge strøm,” fortæller han.

BÆREDYGTIGE VEJE UD AF KRISEN

Solcelleanlægget udgør ifølge Helene Daubelcour, pressechef for UNHCR i Jordan, en historisk milepæl for de humanitære aktørers håndtering af krisen.

”Bæredygtige løsninger og grøn energi skal være vejen ud af krisen. Vi skal hjælpe nørnerådene med selvhjælp og med at kunne forsyne deres flygtningebefolkning og lokale indbyggere flere år frem,” siger hun. Hun forklarer, at der er sket et vendepunkt i den globale håndtering af flygtningekriser.

”UNHCR er blevet en ’katalysator’ for strategiske samarbejder og for at

finde bæredygtige veje ud af krisen. Vi satser særligt på innovative løsninger i lande som Jordan, hvor infrastrukturen tillader det, og myndighederne er samarbejdsvillige,” siger hun. Tanken er også, at det er infrastruktur, som stadig kan gavne værtssamfundet, når flygtningene ikke længere er der.

Ifølge Chris Williams, som er kommunikationschef i IKEA Foundation, er projektet et led i en ny strategi, hvor IKEA skal hjælpe beboerne, særligt piger og kvinder, i verdens primitive lejre til at opnå et værdigt liv.

”Små piger er bange for at bruge de kollektive toiletter i tussmørket og risikerer mange farer, når de begiver sig ud om aftenen uden belysning,” fortæller Chris Williams. Han understreger, at projektet er mere end et traditionelt CSR-projekt. ”Vi ser det som IKEAs vision at støtte flygtninge til at få et værdigt liv,” siger han. IKEA Foundation og UNHCR har også udviklet boligen *Better Shelter*, som består af en robust stålramme beklædt med isolerede polypropylenpaneler og et solpanel på taget, og det kan sættes op af fire mennesker på fire timer. •

1,6 MILLIONER SYRERE I JORDAN OG LIBANON FÅR I DAG LEVERET FØDEVAREHJÆLP TIL ET MASTERCARD, DE SELV KAN BRUGE I LOKALE BUTIKKER. HER HANDLER FLYGTNINGE I CITY CENTER SUPERMARKED I ZA'ATARI-FLYGTNINGELEJREN I JORDAN.

MAD PÅ MASTERCARD

Slut med madkuponer og dyr nødhjælpsuddeling. Med et MasterCard i hånden kan flygtninge selv stå for husholdningen og gavne økonomien.

AF SOUHA AL-MERSAL

■ MAN KAN FINDE næsten alt på de meterhøje, tætpakkede hylder i det fyldte varehus. Abu Ahmad styrer mod kassen mellem hylder med melposer, ris, juice, mælkekartoner, te, krydderier og tårnhøje bunker af friskplukkede grøntsager. Han er klar til at svinge kreditkortet med hans digitale fødevareration igennem kreditkortmaskinen. Han er syrisk flygtning og er, ligesom en halv million syrere, blevet omfattet af en ny digital madordning.

I 2014 lancerede FN's fødevarerorganisation (WFP) og MasterCard en digital madordning i Jordan og Libanon, som erstattede de traditionelle madkuponer. Hver måned får registrerede flygtninge overført et beløb på 100-200 kroner per person til madindkøb.

Fødevarerprogrammets kommunikationsrådgiver, Sahda Moghraby, fortæller, at aftalen gavner både flygtningene og de lokale butiksejere.

"Flygtninge kan få den bedste hjælp og selv vælge de friske fødevarer, de vil købe," siger hun. Metoden

har allerede givet positive resultater på bundlinjen hos City Center supermarkedet i Za'atari flygtningelejr. Så forretningschefen, Mohammed Al Belbisi, er glad. Siden butikken fik tilladelse til at fungere som et forsynende varehus for syriske flygtninge i 2014, er der kommet nye varer til i sortimentet, og omsætningen er steget med 30-40 procent, fortæller han.

"Vi er begyndt at sælge nye varer, som Al Walad-smøreost og Al Asilmargarine, som specielt appellerer til syriske flygtninge," siger Al Belbisi.

PARTNERSKABER LØFTER BEDRE

Hos MasterCard er man glade for samarbejdet med WFP.

"MasterCard har et globalt partnerskab med WFP, fordi vi tror på, at kombinationen af MasterCards viden inden for elektroniske betalinger og WFP's involvering i bekæmpelse af sult giver de bedste forudsætninger for at hjælpe de mest trængende mennesker i verden. MasterCard arbejder for en verden

uden kontanter, WFP arbejder for en verden uden sult," siger Lise Bruun Rytto, MasterCard Danmark.

WFP har oplevet, at samarbejdet med den private aktør har skabt bæredygtige løsninger på humanitære problemer, som FN-organisationen ikke kan løfte alene.

"Aftalen med MasterCard har ført til en afgørende effektivisering af nødhjælpen og et brud med de traditionelle arbejdsmetoder," fortæller Shada Moghraby.

Ifølge ekstern lektor ved CBS Per Østergaard Jacobsen indgår flere virksomheder strategiske partnerskaber med ngo'er for at vise, at de ønsker at tage ansvar for deres samfund og de globale kriser.

"Det bringer ikke nødvendigvis en økonomisk indtjening med sig, men forbrugerne kan få større sympati og vælge at støtte produktet fremadrettet så det bliver en slags god PR." •

Hjælp til en ny begyndelse

HOS OPEN EMBASSY sidder lokale frivillige klar til at gøre flygtninge til en del af Holland. Hvordan skriver jeg et CV på hollandsk? Hvor er der mulighed for at skabe netværk i byen? Eller hvad betyder det brev, jeg netop har modtaget fra myndighederne?

Både store og små spørgsmål, som flygtningene måtte have, bliver hurtigt besvaret. De skal blot logge på Open Embassys hjemmeside og stille dem. På alle tider af døgnet kan de frivillige logge på og besvare spørgsmålene. Open Embassy er flygtninges sociale netværk, som de ellers ikke har, når de kommer til et nyt land. Side skal hjælpe dem med hurtigere at få opbygget en tilværelse og gøre dem til en del af det hollandske samfund – til gavn for både Holland og dem selv. •/AN

FOTO: OPEN EMBASSY / RECYCLE BEIRUT / DANIDA

Flygtninge gør Libanon grønnere

Recycle Beirut har med sit projekt formålet at få flygtninge i arbejde, hjulpet til med at skabe en mere bæredygtig økonomi i Libanon og få ryddet op i landet, der står midt i en affaldskrise.

AF ANNA NEDERGAARD

■ KAN TO KRISER blive vendt til noget positivt? Hos Recycle Beirut kan de. Projektet har forenet flygtningekrisen og affaldskrisen i Libanon, så de er til gavn for hinanden. Flygtninge hjælper med at fjerne affald og kommer på den måde i arbejde. Samtidig bliver der ryddet op og skabt større muligheder for en grøn økonomi og miljørigtige arbejdspladser til landets indbyggere.

Som naboland til Syrien har Libanon, der er på størrelse med Fyn og Sjælland tilsammen, modtaget mere end en million syriske flygtninge. Det har selvsagt givet store udfordringer. Samtidig mangler landet bæredygtige løsninger på at håndtere sit affald, der længe har hobet sig op i hovedstadens gader, skove og

vandløb. I Recycle Beirut, der blev stiftet i 2015, hjælper flygtninge nu med at komme affaldskrisen til livs. De samler ind fra private hjem, virksomheder og skoler og sender affaldet til fabrikker i Libanon, der genbruger det. Blandt renovationsarbejderne er der især mange kvinder, der sammen med børn udgør størstedelen af flygtningene.

”Hver dag samler vi flere ton ind. Genbrugsfabrikker i Libanon bliver ved med at ringe til os og sige, at vi skal sende mere affald til dem. Vi har derfor et stort ansvar for at blive ved med at arbejde mere og fortsætte vores mission,” siger Sam Kazak, medstifter af Recycle Beirut. •

Lær arabisk på Skype

NA TAKALLAM BETYDER 'VI TALER' på arabisk og er navnet på en digital platform, som underviser i arabisk. Men NaTakallam er ikke en traditionel læringsplatform med certificerede undervisere og strukturerede læseplaner. For på NaTakallam foregår lektionerne via Skype, hvor studerende fra hele verden forbindes med syriske flygtninge i Libanon, som med deres unikke viden om sproget og kulturen i deres hjemland underviser i modersproget arabisk. Formålet med NaTakallam er at være en beskæftigelse og en indkomstkilde til syri-

ske flygtninge – ikke mindst at skabe en stærk interkulturel udveksling, som både udvikler sprog og venskaber mellem to verdener. Bag initiativet til NaTakallam står tre studerende fra Mellemøsten, som studerer på Columbia University i New York. •/LM

GRENAA GYMNASIUM
IB WORLD SCHOOL

“På GG er der plads til de skæve, kreative og anderledes personligheder – her er plads til alle!”

Emil, HF

“Godt socialt miljø og gode muligheder for at lære nye mennesker at kende.”

Aviaja, STX

“The teachers are amongst the best and most engaging I have ever had. The way the subjects are structured sets you up perfectly for continuing studies at University afterwards.”

Nicolaj, IB

“The boarding school is my second home. I feel safe and welcome. And the best part of it is that I’ve got my friends close by.”

Dagmara, boarding school

www.grenaa-gym.dk

49/

Vi har også
firmapension

Investér din pension i en bæredygtig fremtid

Du kan investere din pension i vedvarende energi, mikrolån i udviklingslande og virksomheder der leverer fremtidens bæredygtige teknologi, og helt undgå investeringer i olie, kul, våbenproduktion, atomkraft og meget mere.

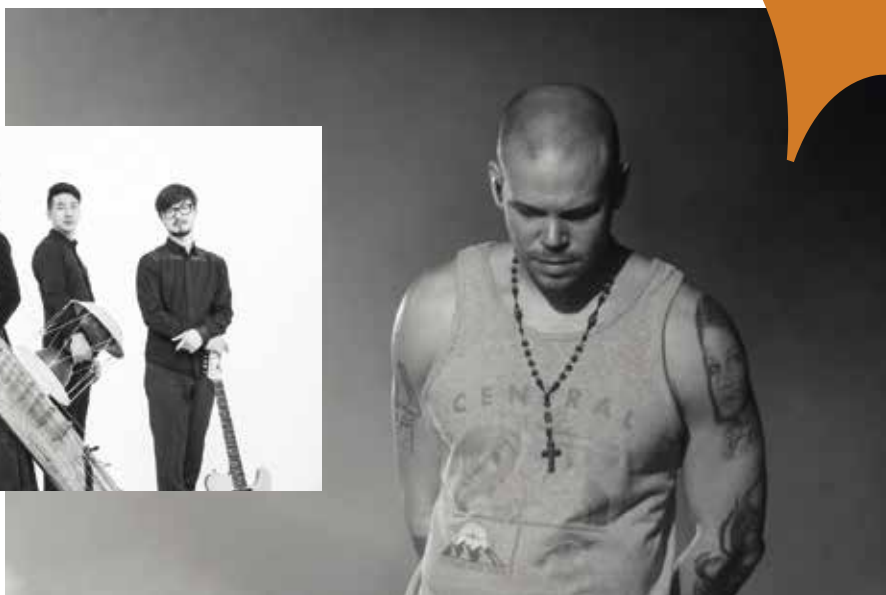
Vi har fuld gennemsigtighed, så du kan følge med i, præcis hvor og hvordan dine penge arbejder.

Ved at vælge langsigtede etiske og bæredygtige investeringer kan du både få et konkurrencedygtigt afkast til dig selv, forsikringer der kan give dig en tryk fremtid, og samtidigt bidrager du til at takle fremtidens udfordringer – lokalt og globalt.

Merkur er Danmarks største værdibaserede pengeinstitut. Som kunde hos os er du en aktiv del af omstillingen til en bæredygtig fremtid.

Læs mere på www.merkur.dk/investeringer eller ring på **70 27 27 06**

 MERKUR
ANDELKASSE

50/

HER ER DIT GLOBALE ROSKILDE

Skal du på Roskilde Festival, kan du få verdensomspændende rytmer og beats til din fest. Her er 10 koncerter med kunstnere fra dele af verden, du sjældent oplever.

AF JANNE LOUISE ANDERSEN

1. Residente – oplev den verdensberømte rapper fra den portugisiske duo *Calle 13*, der har 25 latinske grammer i rygsækken. Her får du hårdtslående politisk indigneret hip hop svøbt i latinamerikansk popmusik.

2. 47Soul – et palæstinensisk band kendt for genren *shamstep*, som er traditionel arabisk musik *dabke* i elektronisk. Dansefest garanteret.

3. Seun Kuti & Egypt 80 Feat Yassin Bei – ja Seun Kuti er søn af den legendariske Afro-beat pioner Fela Kuti. Nu spiller han med sin fars gamle backing-band Egypt 80 og fortsætter med det groovy mix af jazz og funk - med Yasiin Bei ala rapperen Mos Def.

4. Alsarah & The Nubatones – den sudanesiske singer-songwriter er en

selvudråbt udøver af østafrikansk retro-pop. Nyd en eklektisk blanding af nord- og østafrikanske melodier med arabisk indflydelse.

5. Ibaaku – forvrænget bas, thumping breakbeats og senegalesisk afrofuturisme, svimlende og hypnotiserende. Ibaaku spiller fra 2016 debutalbummet *Alien Cartoon*.

6. Janka Nabay & The Bubu Gang – her får du en krydret version af *Bubu*, traditionel musik der spilles ved religiøse ceremonier i Nabays hjemland Sierra Leone.

7. Jah9 – Janine Cunningham er den seneste jamaicanske Roots Reggae-stjerne med hendes cool alto stemme og politiske tekster.

8. Group Doueh & Cheveu – Vests-

haras Kelly Family møder frankofonsk psykedelisk post-punk trio. Fusionen spiller fra deres fælles 2016 album *Dakhla Sahara Session*.

9. RomperayO – tag på en danserejse gennem colombiansk tropisk folklore, en moderne og udfordrende fortolkning af up-tempo rytmerne af *descarga* og de psykedeliske lyde af 70'ernes *cumbia* genre.

10. Black String – smider et mix af sydkoreanske musikalske traditioner, moderne jazz og rockmusik, og improviserende elementer i alle genrer op i luften for at finde nye lyde og måder at udtrykke sig på •

ENJOY YOUR
STAY
AT SEAPORT

- Large Deluxe Serviced Apartments
- Near Copenhagen City Center
- Sea View
- Gym
- Rooftop Terrace
- Wine Bar

Junction 48

TIL SOMMER vil man kunne se den prisbelønnede israelske film Junction 48 på Netflix, som har erhvervet tv-rettighederne. Filmen fik premiere på Berlin Film Festival i 2016, hvor den vandt en publikumspris. To måneder senere vandt den bedste internationale narrative feature på Tribeca Film Festival i New York.

Junction 48 er en kærlighedshistorie om to unge palæstinensiske hiphop-kunstnere, der bruger deres musik til at bekæmpe diskrimination i det israelske samfund og undertrykkelse i deres eget kriminelle og konservative samfund i byen Lid. Den skildrer en ny generation af unge arabere, der søger normalitet gennem deres kærlighed og musik. Filmen er instrueret af Udi Aloni og samskrevet med rapperen Tamer Nafar (fra gruppen DAM), som spiller hovedrollen. Hør soundtracket på iTunes. • /JLA

Ballade i Bollywood

Bollywoodstjernes tweet mod kald til bøn udviklede sig til en shitstorm på Twitter.

AF JANNE LOUISE ANDERSEN

■ DET STARTEDE MED ET TWEET: "Gud velsigne alle. Jeg er ikke muslim, og jeg skal vågne op til Azaan om morgenen. Hvornår vil denne tvungne religiøsitet ende i Indien?" tweetede Bollywoodstjernen Sonu Nigam om den muslimske morgenbøn fra en nærliggende moske.

Det udløste en shitstorm fra indiske muslimer og andre, som mente, at stjernen var intolerant. Klimaks blev, da en imam fra Kolkata, Syed Sha Atef Ali Al Quaderi, udstedte en fatwa og tilbød at betale cirka 100.000 kroner til den, der barberede sangerens hoved.

Det meldte sangeren til politiet, men tog efterfølgende sagen i egen hånd: På en pressekonference barberede han sit hoved som svar

på fatwaen. "Så kan du godt betale min frisør," tweetede han til imamen.

"Jeg er en sekulær person, en neutral person. Du vil sjældent finde folk, der er neutrale. Så jeg er mindretallet her," sagde han på pressekonferencen. Han sagde, at hans hensigt ikke var at støde nogens følelser. "Hvis jeg har gjort noget forkert, vær så venlig at tilgive mig. Min hensigt var bare at tale om et socialt emne."

Imamen var dog ikke tilfreds med Nigam: "Han hørte kun halvdelen af fatwaen. Jeg havde også nævnt en krans af gamle sko," sagde han til en nyhedskanal. •

KILDE: India Times/Hindustan Times.

Ups Damien Hirst

DEN BRITISKE KUNSTNER Damien Hirst har for alvor lagt sig ud med den nigerianske kunstscene.

I sin seneste udstilling *Treasures from the Wreck of the Unbelievable*, der er del af Venedig Biennalen 2017, har et gyldent skulpturhoved med titlen *Golden heads* vakt vrede.

For den rigeste britiske kunstner i live undlod at kreditere sin inspirationskilde, som kritikere siger er en kopi af et ikonisk nigeriansk kunstværk, kendt som *Bronze Head from Ife* eller *Ife Head*. Det er lavet i 1400-tallet og udgravet i 1938 i Ife, Nigeria.

Skulpturen, der menes at repræsentere en joruba-konge, er kendt for sin sofistikation og viser talent og teknik lang tid før Storbritannien koloniserede Nigeria.

Den nigerianske kunstner Victor Ehikha-

menor delte et billede på Instagram, der hurtigt gik viralt. "For de tusindvis af seere, der ser dette for første gang, vil de ikke tænke *Ife*, de vil ikke tænke Nigeria. Deres børn vil vokse op og kende dette arbejde som Damien Hirsts," klagede han. Den nigerianske billedkunstner Laolu Senbanjo har sendt Hirst et brev, der opfordrer ham til at anerkende den nigerianske kunst. • /JLA

Vælg en bank

- der låner penge til verdens fattige!

Vil du være med til at bekæmpe fattigdom?

Så vælg Oikos som dit pengeinstitut.

Oikos er et pengeinstitut med samvittighed!

Du kan være sikker på, hvad dine penge bliver brugt til. Dine penge arbejder blandt verdens fattige, indtil du selv skal bruge dem.

Vi drømmer om en mere retfærdig verden, og vi lader det ikke blive ved drømmen.

Penge gør forskel - det gør vi også!

Oikos investerer i mikrolån og bæredygtige projekter i udviklingslande, som hjælp til selvhjælp for verdens fattige. Oikos' mangeårige samarbejdspartnere har fokus på kvinderne og de sociale resultater, som projekterne skaber.

Vælger du Oikos som din bank, giver du dit personlige bidrag til FN's Verdensmål for 2030.

Se hvordan du bliver kunde på www.oikos.dk

Oikos henvender sig til private kunder, foreninger og organisationer, iværksættere og mindre virksomheder.

Nørregade 6, 1. sal, 1165 København K · T. 3336 2332 | kbh@oikos.dk
Vestergade 48F 1. sal, 8000 Århus C · T. 8668 2333 | aarhus@oikos.dk

SYR SIG UD AF FÆNGSLET

To danske iværksættere har grundlagt tøjmærket Carcel, der oplærer peruvianske kvinder i at sy og strikke i fængslet. Løn og kundskaber skal gøre kvinderne i stand til at bryde den desperate cyklus, som presser dem til at blive narkokurerer.

AF RUNE V. HARRITSHØJ

■ BUENOS AIRES/CUZCO. *Mulas*. Æsler. Det er den lokale betegnelse for peruvianske kvinder, der som kurerer smugler kokain og andre stoffer over grænserne. Når kvinderne arresteres, får de lange fængselsstraffe på 10-15 år – og skaber en ond cirkel ved at lade deres børn i stikken.

Det mønster har de to danske iværksættere Veronica D'Souza og Louise van Hauen sat sig for at bryde. Ved at lære dem at sy, kan kvinderne både tjene penge og få færdigheder, de kan bruge på den anden side af murene.

Ifølge Veronica D'Souza, der grundlagde Carcel (fængsel på spansk, red.) i 2016, faldt valget på Peru, fordi landet har en høj frekvens af fattigdomsbetinget kriminalitet kombineret med nogle af verdens mest eksklusive ma-

terialer som alpakauldene fra den lokale alpaka lama.

Hvordan fik I samarbejdet med Cuzcos fængselsmyndigheder igennem?

"Vi skrev og ringede til den daværende præsident for det peruvianske fængselsystem, og hans umiddelbare åbenhed og lyst til at møde os gjorde, at vi rejste til Peru for at holde et officielt møde. Her indgik vi en officiel partnerskabsaftale og har siden oplevet en enorm positiv og hjælpsom indstilling til vores arbejde i fængslet," siger Veronica D'Souza.

Hvad er udfordringerne med sådan et projekt både menneskeligt og rent organisatorisk?

"Det er nødvendigt at besøge fængslet og kvinderne hyppigt, da produktion og kvindernes oplæring stadig er i opstartsfasen. Rent organisatorisk er det nødvendigt at have en lokal produktionsleder. På et menneskeligt plan må vi have stor empati og forståelse for den udsatte arbejdsstyrke – kvinderne. De sidder i fængsel 8-15 år ofte langt væk fra deres hjem og familie – og børn. Deres arbejde skal gerne give dem glæde og mening, så vi betaler dem en løn, som skal kunne hjælpe dem videre," siger Louise van Hauen, kreativ direktør og partner i Carcel.

Kan Cuzco-projektet være et eksempel

til efterfølgelse for jer i andre dele af verden?

"Ja bestemt. Nu har vi øjnene rettet mod Sydøstasien og mest af alt Indien. Her ønsker vi at gøre brug af økologisk silke til den næste Carcel-kollektion," siger Louise van Hauen.

Udnytter I ikke billig fængselsarbejdskraft?

"Vores indsats er det modsatte af udnyttelse. Vi investerer i maskiner til kvinderne og sørger for oplæring og garanterer en ordentlig løn. Vi er en social forretning, som varetager opgaver, der traditionelt ligger til en ngo, med henblik på en økonomisk bæredygtighed og kommerciel succes i fremtiden," siger Veronica D'Souza.

Er det for tidligt at konkludere, om nogen af kvinderne bryder kriminalitets- og/eller fattigdomscirklen, når de kommer ud i det civile samfund igen?

"Kvinderne får mulighed for at spare deres løn op og kan give deres familie og børn adgang til pengene. De kan sende deres børn i skole. De fleste af vores ansatte kommer først ud om mange år, så det er svært at komme med konkrete eksempler. Men vi er ikke i tvivl om, at disse fantastiske, viljestærke og intelligente kvinder er opsatte på at komme ud og gøre en forskel for deres familie," siger Veronica D'Souza. •

BAGSVÆRD
KOSTSKOLE & GYMNASIUM

FAGLIGHED & LIVSDUELIGHED

Vores motto er Perseverando. Det betyder gennem vedholdenhed. Det er gennem vedholdenhed, at vi danner og uddanner os for at nå vores mål. Vores mål er, at vores elever skal kunne vælge deres egen fremtid.

Tryghed, tillid og omsorg er vores nøgleord for vores kostskole. Selv om vi ikke er elevens forældre, opfatter vi os selv som de voksne, eleven kan tro på, have tillid til og få tryghed hos.

Læs mere på www.bagkost.dk

2017
Årets Gymnasielærer,
Novo Nordisk Fonden

2016
Certificeret Science og Talentskole

2016
Årets underviser, Unge Forskere

2015
Nordisk mester i matematik

2014
Hempel-DTU prisen

Bagsværd Kostskole & Gymnasium

Aldershvilevej 138, 2880 Bagsværd / +45 44980065 / bagkost.dk

Bog: Danmark og kolonierne – fem bind
Forfatter: Kolonihistorikere
Forlag: Gads Forlag
Anmelder: Peter Tygesen

Kolonihistorie – med pletter

Danmark har i hovedparten af sin historie været et multietnisk, multikulturelt imperium i konstant udvidelse og sammentrækning, stærkt integreret i international handel. Det bidrog til at gøre Danmark rigt, lyder det i nyt storværk.

PRAGTVÆRKET *Danmark og kolonierne* er den første danske kolonihistorie siden *Vore gamle tropekolonier*, som udkom i 1952-53. Tænk, at der skulle gå så længe, før vi fik et moderne blik på historien om Danmarks energiske deltagelse i globaliseringens første store runde fra 1600-tallet. Det viser rækkevidden af den glemsel af vores fortid som imperiemagt, der satte ind efter tabet af Norge og nederlaget i 1864, hvorefter national historieskrivning fokuserede på et skønbillede af Danmark som et lille fredselkende, uskyldigt land.

Værkets måske vigtigste bidrag er tofold. For det første den røde tråd af forståelse for, at Danmark i hovedparten af sin historie (i hvert fald siden Harald Blåtand "vandt sig hele Danmark") var et multietnisk, multikulturelt imperium i konstant udvidelse og sammentrækning, stærkt integreret i international handel. Det bidrog til at gøre Danmark rigt.

For det andet bestræber forfatterne sig på at vise koloniseringen som et økonomisk-politisk møde mellem selvstændige parter. Hverken lokale afrikanere eller indere var ufrivillige ofre der, hvor de danske handelsforter blev bygget. Vestafrikanske magthavere førte en succesrig del og hersk politik over for de europæiske magter, der fik lov til at slå sig ned på deres strande: De så danskerne som et splittelselement over for hollændere, portugisere og briter og som endnu en kilde til vækst og styrke. Tilsvarende i Fjernøsten. I lang tid gik det

godt for afrikanerne. Når de endte med at tabe, skyldtes det især, at europæiske erhvervsinteresser kunne investere overskuddet i en gryende industrialisering, mens afrikansk overskud især endte i forbrug. Et spændende afsnit viser, hvordan danske kræfter havde viljen til at gøre os til en regulær kolonimagt i Afrika fra midten af 1800-tallet som Storbritannien og Frankrig. Det var godt, at Danmark ikke længere havde midlerne til at komme med på den galaj!

”

Hverken lokale afrikanere eller indere var ufrivillige ofre der, hvor de danske handelsforter blev bygget. Vestafrikanske magthavere førte en succesrig del-og-hersk politik over for de europæiske magter, der fik lov til at slå sig ned på deres strande.

Desværre forløses denne fine ambition kun delvist i bindet om Vestafrika, der ofte fortæber sig i gammeldags fortællinger om krige og kongers rivalisering, altid set fra det danske perspektiv, snarere end en omvendt indsigt i den økonomiske og sociale regionale dynamik, inklusive slaveriets og slavehandlens historiske betydning. Det er også ærgerligt, at et så vigtigt (opslags)værk kun rummer navne- og ikke sagsregister; det må der rettes op på i næste udgave.

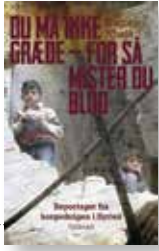
Først og fremmest er værket imidlertid en bedrift i sin nylæsning af gamle kilder, fremlæggelsen af ny forskning og et globalt perspektiv. Indledningsbindet om det Danmark, hvorfra koloniseringen og handlen udgik, er ganske enkelt fremragende, også i dets beskrivelse af de økonomiske, sociale og mentale ændringer, som adgangen til kolonivarene medførte.

Udviklingen berigede os materielt. Værket gør det samme intellektuelt, også fordi fremstillingen ikke skyr de ubehagelige spørgsmål og efterregninger, der efterstår både de nordatlantiske og tropiske koloniseringer.

Bøgerne er ikke bare fejende flot illustreret, men også forrygende spændende læsning. •

Danmark og kolonierne består af bindene Danmark – en kolonimagt; Grønland – den arktiske koloni; Vestafrika – forterne på Guldkysten; Indien – Tranquebar, Serampore og Nicobarerne samt Vestindien – St. Croix, St. Tomas og St. Jan. Hvert bind ca. 400 sider; 349,95 kr. pr. bind, 1.499,95 for alle fem. Forlaget Gad.

Bog: Du må ikke græde – for så mister du blod

Forfatter: Nagieb Khaja

Forlag: Gyldendal

Anmelder: Steen Nørskov

Du må ikke græde – for så mister du blod

Journalisten Nagieb Khajas reportagebog fra Syrien fortæller som ingen anden til dato om nogle af dem, der udkæmper krigen – og er ofre for den, skriver Steen Nørskov.

■ DET ER EN 10-11-ÅRIG dreng, forfatteren møder på et nødhospital i det oprørskontrollerede nordlige Syrien, der har givet bogen dens titel. Drengen holder sin sårede lillebrors hånd og prøver at opmuntre ham med ordene: *Du må ikke græde – for så mister du blod.*

Nogen munter bog er Nagieb Khajas bog selvfølgelig ikke. Det kan ingen bog være om den værste krig og den største humanitære katastrofe i vores tid. Men den fortæller på dansk som ingen anden til dato om nogle af dem, der udkæmper krigen – og er ofre for den. Ingen anden hjemlig reporter har været så mange gange og så lange perioder i Syrien som Nagieb Khaja. Alene af den grund er den et enestående stykke dokumentation.

Den er først og fremmest befolket af de oprørere, Nagieb Khaja har fulgt på sine mange rejser ind i krigens tåger. Lokale syrere og udenlandske tilrejsende frivillige. Adrenalinjægere og jihadister. Flere af dem ligesom Nagieb selv opvokset på den københavnske Vestegn. Dem og så de mange uskyldige civile.

Du må ikke græde rummer en vigtig pointe i sin kronologiske opbygning. Den minder os om en indre logik, som det syriske regime og i et vist omfang også omverdenen har gjort alt, hvad den kunne, for at sløre. For før krigen var konflikten et oprør, og i begyndelsen var oprøret ubevæbnet og nogle steder præget af en måske naiv, men også rørende konstruktiv opfindsomhed, der bar et løfte i sig

om en anden udgang på oprøret end den, det fik:

„Vi smed båndoptagere i skraldespande, der afspillede optagelser af en stemme, som sagde, ‘Jeg er Bashar al-Assad og hører til hernede’, fortæller Amjad mig med et skævt smil.

”

Før krigen var konflikten et oprør, og i begyndelsen var oprøret ubevæbnet og nogle steder præget af en måske naiv, men også rørende konstruktiv opfindsomhed

Den unge aktivist Amjad, som vi møder som flygtning i Jordan, troede som mange andre, at vi ville komme syrerne til undsætning, hvis vi vidste, hvad regimet udsatte dem for. Nagieb Khaja beskriver nøgternt overbevisende, hvorfor mange af de unge aktivister uden våben endte med at gribe et, og andre endte som desillusionerede, kæderygende nervevrang på flugt uden fremtid og med sorte rande under øjnene.

Og han viser os i en række møder med medlemmer af nogle af de mest radikale grupper, hvorfor oprøret har antaget den karakter, det har. Uden på nogen måder at falde for fristelsen til at fordømme for eksempel de al Qaida-folk, han møder – det er der jo masser af andre til – så passer doku-

mentaristen sit arbejde i den her bog og bringer os tæt på de unge mænd, som vi og vores politikere under ét kalder 'ekstremister'.

Som den unge jihadist, der giver forfatteren sine høretelefoner, så han kan høre, at det er popsangeren Amr Diab og ikke koran-recitation, han lytter til mellem kampene.

"Du må ikke sige det til Sheikh Jallil," siger den unge langskæggede krigsmed et smil og taler om lederen af den deling af den islamistiske gruppe Ahrar al-Sham, han tilhører, og som Nagieb Khaja følger under flere ophold i Syrien.

Du må ikke græde er krævende. Den tvinger sin læser til at prøve at forstå en dybt kompliceret konflikts udvikling. Den, der gør forsøget, bliver til gengæld belønnet med en rejse, han eller hun ikke glemmer foreløbig. •

HISTORIER FRA EKSIL

Fra hvert sit eksil i Europa og Syriens nabolande - fra Beirut til Berlin - har ni syriske kunstnere fundet hinanden gennem netværket Syriatypes. De har som flygtninge mistet deres omgangskreds og må i eksil genfinde sig selv som individ, syrer og kunstner. Det gør de gennem Syriatypes, som fungerer som en virtuel arbejdsplads, der bidrager til at skabe nye forbindelser og samarbejder. Og for offentlig-

heden er det et online galleri med videokunst, performance, teater, grafik, musik, tekst, maleri og fotografi.

I deres værker sætter kunstnerne ord, billeder, bevægelser og lyd på deres oplevelser af krigen i Syrien og livet i eksil. Med deres personlige fortællinger og kunstværker minder kunstnerne os om, at de er så meget mere end ansigtsløse ofre for en krig.

Syriatypes er et House of Real-pro-

jekt, skabt og produceret af Marie Skovgaard, Maxim Abou Diab og Anna J. Ljungmark med støtte fra Kvinco og International Media Support. • / MARIA BIERBAUM OEHLENSCHLAGER

Se flere kunstværker på:

 www.syriatypes.com.

Facebook: facebook.com/Syriatypes

MASKEN FALDER I KRIG OG KONFLIKT, SÅ DET GRIMME OG BRUTALE VÆLDER UD. STILLBILLEDE FRA PERFORMANCE AF ALICE AL KHATIB.

"JEG SER DET SOM ET ANSVAR AT KOMMUNIKERE OG VÆRE EN STEMME." ILLUSTRATION: DIALA BRISLY.

DET USYNLIGE OG GRIMME BLIVER UDSTILLET I FADI AL HAMWIS STORE OLIE-MALERIER. FADI AL HAMWI: TV, 2015.

“

Man kan diskutere, hvornår 'partnerskabet' mellem Danmark og Iran egentlig begyndte. Var det, da Frederik den femte i 1700-tallet sendte en ekspedition til Mellemøsten, og hvor Carsten Niebuhr som den eneste overlevende nåede til Persien i 1765?

Kronik

DANSKE EVENTYR I IRAN

Danmark og Iran har flere bånd med hinanden, end de fleste ved. Irans ældste jernbaner og første vindmølleparker er opført med dansk hjælp. Senest er Novo Nordisk blevet en af de største investorer i Iran. I flere tilfælde bruger danske virksomheder iranske flygtninge i eksportarbejdet. Det fortæller forfatteren bag en ny bog.

AF MORTEN HANSTED

IRAN I TAL

- Ca. 79 mio. indbyggere.
- BNP-vækst 2016: 4,5 pct.
- 70 pct. af befolkning under 30 år.
- Verdens største kaviarproducent.
- Råder over verdens andenstørste naturgasreserver og fjerdestørste olie-reserver.

INDE PÅ CAFEEN i det centrale Teheran er tjeneren ved at servere kaffe, og hun sparer ikke på kreativiteten. På toppen af cafe latten har hun kreeret et sirligt mønster, som langt overgår de hjerter, jeg kender fra København, når man bestiller kaffe der. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvad de sagde på den iranske ambassade i København for halvandet år siden, da jeg første gang tog kontakt til Irans officielle repræsentanter i Danmark.

"I Iran drikker man ikke kaffe, men te." Men når man går rundt i Teheran, er det tydeligt, at der er ændringer på vej. Hist og pist ses hippe, gamle folkevognsrugbrød, der er ombygget til rullende kaffeboder. På Instagram kan iranerne følge, hvor de holder. Flere og flere fancy cafeer dukker også op. Iran er nu sågar begyndt at have deltagere med, når alverdens baristaer mødes til de årlige verdensmesterskaber i kaffebrygning.

Blandt mine ledsagere på kaffebarren er en iraner, som for mange år siden kom til Danmark, hvor han kom til at arbejde for Novo Nordisk. Saad Moimini er med i det team, der er i gang med at forberede den fabrikk,

som medicinalgiganten i foråret 2017 er i gang med at opføre i et industriområde uden for Teheran. Nu ser man flere og flere flygtninge og migranter, der arbejder for danske virksomheder. Da jeg senere er på besøg hos FL-Smidth - den danske producent af cementmaskiner - er det også en danskiraner, der byder på kaffe. Saeid Ghaseimi flygtede til Danmark i 1980'erne og blev siden ansat hos FL-Smidth i Valby. Da han hørte, at kontoret i Teheran stod foran genåbning, søgte han jobbet. Nu er han tilbage i sit fødeland som repræsentant for den danske cementgigant. På den måde er de iranske flygtninge blevet en ressource for danske virksomheder. De er med til at forstærke båndene mellem Danmark og Iran. Og der er mange bånd.

IRANS FØRSTE VINDMØLLEPARK

Da min interesse for Iran begyndte for et par år siden, vidste jeg godt, at der var noget med, at danske ingeniører havde bygget jernbaner dernede engang i 1930'erne. Men da Iran i sommeren 2015 åbnede sig mod omverdenen og indgik en aftale, som skal hin-

KNAPT 50.000 DANSKERE ARBEJDEDE PÅ DEN TRANSIRANSKE JERNBANE LEDET AF DANSKE INGENIØRER I 1930'ERNE

dre landet i at udvikle atomvåben, blev landet for alvor relevant at interessere sig for. Bygningen af Den Transiranske Jernbane er et godt eksempel på danske bånd til Iran. Op mod 50.000 personer arbejdede på banen under den travleste byggeperiode, og det hele ledet af danske ingeniører i toppen. Nu her i 2017 prøver iranerne at få den på UNESCOs verdensarvsliste.

Da jeg gik i gang med et bogprojekt om Iran, gik det op for mig, at der faktisk findes mange andre forbindelser. De danske erhvervsfolk, der i januar 2016 valfartede til Iran som led i et stort erhvervsfremstød – det største siden 1974 – fik også mulighed for at se et par smagsprøver. Ud over den obligatoriske udveksling af visitkort mellem danske og iranske erhvervsfolk var der nemlig også busture rundt i Teherans omegn på programmet. De hvide busser standsede blandt andet ved et mejeri – mejeribranchen er i stort omfang skabt på grundlag af danske maskiner. En anden bus gik til en vindmøllefabrik, som ligeledes har referencer til Danmark. Det var nemlig en dansk vindmøllefabrik ved

Ebeltoft, der i 1990'erne leverede møl-
lerne til Irans første vindmøllepark.

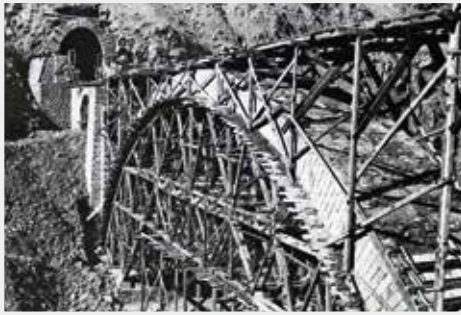
Dengang var det i øvrigt også en iransk flygtning, der hjalp til. Nemlig en ingeniør, som efter flugten til Danmark var blevet ansat på vindmøllefabrikken. Iran har siden ad flere omgange købt møller i Danmark, og netop nu er der store planer om at udvide landets vindmøllebestand. Tyske Siemens, som har en stor vindmølleproduktion i Danmark, er i gang med at levere udstyr til 23 møller, og danske Vestas har også været på besøg hos de iranske vindmøllekøbere. For selvom Iran for længst har åbnet lokal produktion af møller, er landet meget interesseret i teknologi udefra.

FRA NIEBUHR TIL NOVO

Man kan diskutere, hvornår "partnerskabet" mellem Danmark og Iran egentlig begyndte. Var det, da Frederik den femte i 1700-tallet sendte en ekspedition til Mellemøsten, og hvor Carsten Niebuhr som den eneste overlevende nåede til Persien i 1765? Eller skal vi springe frem til 1928, hvor et nyoprettet dansk selskab sendte de første bybusser ud på de uasfalterede,

støvede gader i Teheran? Dengang var Iran begyndt at blive hot blandt erhvervsfolk som følge af et lovende systemskifte i 1925. I forbindelse med min bog håbede jeg at finde øjenvidner til denne den første store danske erhvervsindsats i Iran. Alle var dog døde, men et barnebarn fandt et fint fotoalbum fra 1928, hvor busser og kameler ses side om side. Senere blev jeg opmærksom på, at Danmark også har en aktie i opbygningen af Irans egen nationalbank. I 1920'erne var store institutioner som bankvæsen, politi og toldvæsen ellers på udenlandske hænder. Det ville den nytiltrådte shah ændre på.

Den ny nationalbank havde dog brug for udenlandsk viden, og derfor blev danskeren Valdemar Damm – ligeledes i 1928 – hentet til Iran. Så skulle det vise sig, om hans erfaring fra Københavns Handelsbank kunne komme til gavn i det fremmede land. Banken eksisterer den dag i dag – nu under navnet Bank Melli – som de fleste, der besøger Iran, støder på. På den måde har Danmark år for år blandet sig. I 1933 opbyggede FLSmidth Irans første cementfabrik. Et andet interes-

JERNBANEN INDVIES AF SHAHEN, 1938. IRANERNE PRØVER NU AT FÅ DEN TRANSIRANSKE JERNBANE PÅ UNESCOS VERDENSARVLISTE.

“

Iran er også i det små med på den økologiske bølge. Eksempelvis kan lakridsproducenten Johan Bülow nu importere økologisk lakridspulver derfra.

62/

sant eksempel er fra 1960'erne, hvor Danmark fik en central position, når Iran indgik aftaler med udenlandske olieselskaber. I kontrakterne blev der indsnæget en paragraf om, at eventuelle stridigheder mellem parterne skulle afgøres af jurister i Danmark. En enkelt gang kom paragraffen rent faktisk i anvendelse. Efter shahens fald i 1979 opstod der i 1980'erne en strid mellem det franske oliefirma Elf og det ny muslimske præstestyre. Og så måtte de danske jurister ind over.

I dag er Novo Nordisk det store danske flagskib i Iran. Den kommende fabrik udgør en satsning på omkring en halv milliard kroner. I modsætning til ved 1930'ernes jernbanebyggeri er det dog kun få personer udefra, der nu bosætter sig i Iran. I Novos tilfælde er en enkelt dansk familie og en dansk-iraner taget afsted til Teheran. Resten klares ved, at Novos eksperter fra Danmark og andre steder rejser til Iran på kortere besøg. Hvor Den Transiranske Jernbane i sin tid blev bygget under dansk overopsyn og

med brug af europæiske entreprenører, er iranerne her 80 år efter involveret mere direkte. Nu er det muligt at finde kvalificerede lokale firmaer til at byde ind på byggeriet.

ØKOLOGISK LAKRIDS

Sidst jeg var i Iran i januar 2017, var det tydeligt, at Iran teknologisk er på vej frem. Et busstoppsted i nærheden af Novo Nordisks kontor var indrettet som en perron, hvor man skulle benytte et elektronisk rejsekort for at få adgang. Inde i bussen faldt jeg i snak med et par medpassagerer om den skrækkelige forurening, som de mange biler i Teheran udsender. En af folkene i bussen viste mig en app, hvor man dagligt kan holde sig ajour med, hvordan det står til. Det står så galt til, at Iran har indført en årlig "clean air day". I januar i år bød dagen på gode fotooptions til medierne i form af præsidenten trillende rundt i en nyudviklet Bedstemor And-agtig elbil, som iranerne selv har konstrueret sig frem til. Iran er også i det små med på den

økologiske bølge. Eksempelvis kan lakridsproducenten Johan Bülow nu importere økologisk lakridspulver derfra. Et tysk certificeringsfirma sikrer, at vestlige kontrolkrav overholdes. Blandt Teherans mange taxier begynder man også at lægge mærke til grønne tiltag. Nye hybridbiler – Toyota Prius – kører rundt. Hvis de for alvor breder sig, vil de kunne bidrage til at begrænse luftforureningen. Hårdt tiltrængt.

Så Iran ændrer sig i disse år, selvom samarbejdet med udenlandske partnere ikke går helt så let som ventet. Det var en overraskelse, at USA har fastholdt så mange af sine sanktioner mod Iran, som tilfældet er. Det betyder, at det er vanskeligt at overføre penge til og fra Iran. Og danske virksomheder må ikke bruge amerikanske ansatte i projekter, der vedrører Iran. Mange danske pionerer i Iran er i årenes løb rendt ind i problemer. På det område har tingene ikke ændret sig. Atomaftale eller ej. •

UNGE PÅ FROZEN YOGHURT-CAFE I TEHERAN.

FLYGTNINGE HJÆLPER MED EKSPORT TIL IRAN

.....

Flere danske virksomheder har ansat iranske flygtninge til at øge eksporten til Iran. Det gælder blandt andet FLSmidth – den danske cementproducent. Sidste år genåbnede FLSmidth sit kontor i Teheran, og manden, der nu er daglig leder, er Saeid Ghasemily. Han flygtede til Danmark i 1980'erne, hvor han fik en ingeniøruddannelse og siden stiftede familie. Men da Iran i 2015 indgik en aftale med omverdenen, der skal hindre landet i at udvikle atomvåben, faldt en række internationale sanktioner mod landet bort. Det betød, at FLSmidth genåbnede kontoret i Teheran. Og så lagde Saeid Ghasemily billet ind på stillingen. Også Novo Nordisk har flere iranere i afdelingen i Teheran med en fortid som flygtning i Danmark.

JOLFA SQUARE I DET ARMENSKE KVARTER I ISFAHAN. NÅR MØRKET FALDER PÅ, ER DET HER BYENS UNGE SØGER HEN.

DANSKE BUSSER I TEHERAN.

5 DER RYKKER

Julie Koch er ny direktør for den internationale organisation for oprindelige folk (IWGIA). Julie Koch kommer fra en stilling som kampagnechef hos Greenpeace og har en master fra Cambridge i latin-amerikanske studier og en ph.d. fra RUC i international udvikling.

Morten Jørgensen bliver fundraisingchef hos Røde Kors. Han har blandt andet været chef for fundraising hos både Hjerteforeningen og senest UNICEF. 45-årige Morten Jørgensen er uddannet cand.mag. i filosofi og psykologi fra Københavns Universitet og har studeret filosofi på King's College i London og ledelse på CBS.

Niels Tofte stopper efter 25 år på posten som generalsekretær i CARE Danmark, hvor han har været siden 1989. 65-årige Niels Tofte træder tilbage fra posten ved udgangen af september.

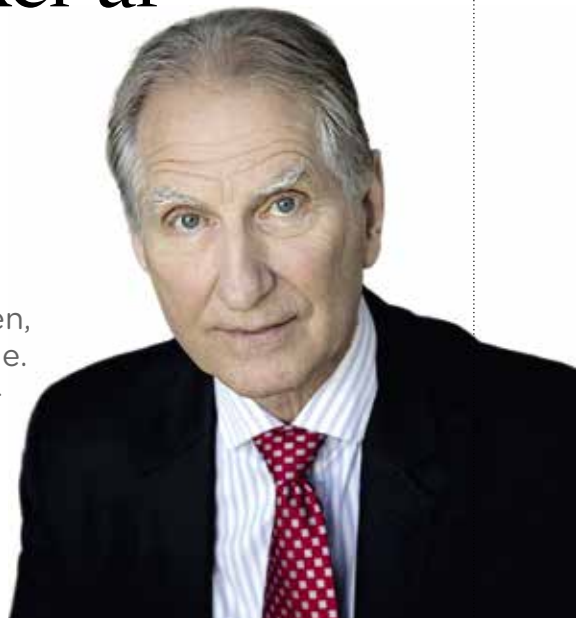

Andreas Kiaby har tiltrådt stillingen som landechef i Burma for Folkekirkens Nødhjælp. Han kommer som programchef for Nødhjælpen i Sydsudan. I sit nye job får han ansvar for de to ngo'ers udviklings- og nødhjælpsarbejde i Burma. Andreas Kiaby har en bachelor i international udvikling fra RUC og en kandidat i menneskerettigheder fra universitetet i Oslo.

Flygtningehjælpens fyrtårn takker af

Efter 38 år i tjeneste for Dansk Flygtningehjælp trækker generalsekretæren, Andreas Kamm, sig tilbage. Han efterlader sig en professionel international organisation med "orden i penalhuset".

AF CECILIE VITTRUP FLENSBORG

TIL OKTOBER STARTER en helt ny epoke for Dansk Flygtningehjælp. For generalsekretær Andreas Kamm forlader organisationen efter 38 års arbejde, hvoraf han har tilbragt næsten 20 år på den øverste post. Som generalsekretær har han været med til at gøre Dansk Flygtningehjælp til en international ngo med kontorer i 40 lande. I 2002 var 51 udsendt i internationale projekter, mens tallet i 2015 var steget til 153.

Når Andreas Kamm ser tilbage på sine mange år som generalsekretær, er det især arbejdet med at gøre Dansk Flygtningehjælp til en international spiller, som har optaget ham.

"Jeg har altid gerne villet vise, at Dansk Flygtningehjælp var en god partner. Og derfor har jeg altid gået op i, at der skulle være 'orden i penalhuset', som jeg kalder det. Når man åbner penalhuset, skal der være god orden, gennemsigthed og høj kvalitet," siger den 68-årige Andreas Kamm.

Han har været med til at sætte større fokus på international fundraising og at gøre organisationens erfaringer til business i form af konsulenttydelser omkring humanitært arbejde.

"Vi indførte en ny tankegang. Vi

skulle ikke kun hjælpe og beskytte mennesker på flugt, men samtidig også være dygtige til at drive forretning for at kunne blive en stærkere ngo," siger Andreas Kamm.

FREMTIDEN FOR DFH

Selvom Andreas Kamm forlader posten, har han stærke visioner for, hvilken vej Dansk Flygtningehjælp skal gå fremadrettet.

"Dansk Flygtningehjælp skal gøre sig gældende i det komplekse verdensbillede. Her er både flygtninge og migration, og vores indsats skal derfor matche det komplekse billede. Vi skal derfor både fokusere på nødhjælp og udviklingsbistand, for der er specielt brug for de langsigtede løsninger og støtte til værtssamfundene for de mange flygtninge og migranter," forklarer han.

Andreas Kamm modtog i maj Hartmann-Prisen 2017. Den gives hvert år til en person, "der inden for det danske samfund har præsteret en særdeles værdifuld indsats" på enten sociale, humanitære, videnskabelige eller kulturelle områder. •

AKTUELT

- **Danmarks handlingsplan for verdensmålene:** I slutningen af marts lancerede regeringen Danmarks nationale handlingsplan for FN's 17 verdensmål. Planen lægger op til, at ny dansk lovgivning fremover skal vurderes i forhold til verdensmålene. Det skal sikre, at vi indarbejder målene i det daglige lovgivningsarbejde, samtidig med at vi har forpligtet os til at rapportere hvert år om vores fremdrift.
- **Danmark i Afrikas største land:** Den 5. maj annoncerede regeringen, at Danmark åbner ny ambassade i Algeriet. Som Afrikas største land er Algeriet et af de mest indflydelsesrige regionale aktører i sikkerhedssituationen i Sahel og Nordafrika.
- **250 millioner til Syriens civile:** Mi-

nister for udviklingssamarbejde Ulla Tørnæs skruer op for støtten til ofrene for krigen i Syrien med en ny humanitær bevilling på 250 millioner kroner, der skal gå til akut humanitær nødhjælp og langsigtede udviklingsindsatser i Syrien og nabolandene.

- **Ny måling:** 60 procent af danskerne bakker op om udviklingssamarbejdet. Det svarer til niveauet de seneste tre år. Det viser en ny rapport fra analyseinstituttet Wilke, som har undersøgt danskernes holdning og kendskab til udviklingssamarbejdet og forholdene i udviklingslandene i 2016.
- **Græsrodder til nødhjælpsarbejde:** Danske græsrodsorganisationer kan nu involvere sig i verdens humanitære

re kriser med støtte fra Udenrigsministeriet. De kan søge penge i en ny akutpulje, som minister for udviklingssamarbejde Ulla Tørnæs har lanceret.

Læs de seneste nyheder på www.um.dk

EVALUERINGER

Læs de seneste evalueringer på www.um.dk/evalueringer.

UDNÆVNELSE

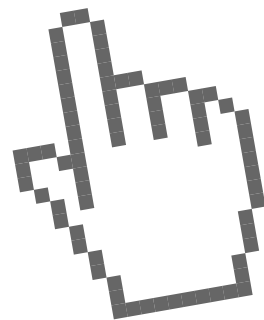
- I 2017 er Danmark valgt som formand for OECD's årlige topmøde i Paris. Danmark har valgt at bruge formandskabet til at sætte fokus på globaliseringens muligheder og udfordringer blandt nogle af verdens førende økonomier.

NYT UNDERVISNINGSSITE

Besøg den nye undervisningsportal U-web og find gratis undervisningsmaterialer, verdensfilm og tematiske artikler om globale forhold.

Brug portalen til at hente inspiration til planlægningen af det kommende skoleår. Der er materiale rettet mod alle alderstrin - fra folkeskolen til de gymnasiale klassetrin.

Besøg www.u-web.dk

u.web

UNDERVISNINGSPORTAL

FILMSTJERNEN OG DE FLYVENDE TOILETTER

Den danske spændingsfilm *Kidnappet* med Connie Nielsen i hovedrollen blev i 2010 optaget i slumbyen Kibera. Skuespilleren oplevede livsmodet – men også de deprimerende livsbetingelser hos beboerne i slummen. Hun besluttede, at dem kunne hun gøre noget ved.

AF EBBE SCHIØLER

66/ **EN BEKENDT I KENYA** lod en bemærkning falde: "Du kender vel godt det der Connie Nielsen-projekt ude i Kibera?" Det gjorde jeg ikke, men både Connie Nielsen, den danske Hollywoodstjerne, og Kibera, en slumby i udkanten af Nairobi, Kenya, var kendte størrelser.

"Jamen, det må du ud og se," mente han og flettede en bemærkning ind, der krævede en uddybning ved selvsyn. "De flyvende toiletter" – og det var ikke dem i Kenya Airways' fly, han tænkte på.

Slumbyen Kibera er kilometervis af blikskure, men med en vis struktur af veje, markedsboder, endda skoler og elektricitet. Men vand kniber det alvorligt med, det må hentes fra de offentlige pumper eller købes fra vogne med frisk vand. 'Etagevask' er en luksus; de fleste klarer sig med 'pasfotovask'. Og værre endnu, toiletforholdene er elendige, en plastikpose i en spand, snøret til efter brug og slynget ud ad bagdøren til nærmeste grøft, 'de flyvende toiletter'. Hygiejnen og sundheden kræver ikke mange ord, kolera og diarré er et par af dem.

Cirka sådan fungerede Kibera, da der i 2010 blev optaget en dansk spændingsfilm, *Kidnappet*. Connie Nielsen havde hovedrollen og oplevede de deprimerende livsbetingelser – men også livsmodet – hos beboerne i slummen. Mange ville have funderet over, hvor

trist det hele var, men hun gik et skridt videre og besluttede, at det kunne hun gøre noget ved.

Og så udviklede hun med nogle af sine mange kontakter i USA en plan for et center midt i Kibera, der kunne lette en del af de mere end synlige problemer. Der skulle gøres noget ved den elendige hygiejne, og der skulle være rammer for at mobilisere ikke mindst de unge.

Der gik ingeniører og arkitekter i sagen, for den gode ide udviklede sig til et ret stort byggeri, to etager og synligt langt omkring over de flade blikhuse, en avanceret form for beboerhus. En kendt amerikansk arkitekt tegnede bygningen, der indvendig er en let og lys konstruktion bygget op med glasvægge. Vandingeniører organiserede en brøndboring 300 meter ned i undergrunden. Det første spadestik blev taget i 2011. Sponsorerne var og er mange, blandt andet Grundfos og den danske ambassade, indvielsen skete i 2014, og brugen af centret har bevist, at tanken nyttede.

UNGE FÅR JOBS

En formiddag egner sig til vores besøg, for folk er på arbejde, og ellers ville det være svært at vise rundt for travlhed. Vi starter i internetcafeen midt i bygningen, nogle få brugere netop nu, flere længere inde i bygningen. Studier, jobsøgning, e-mailkorre-

spondance, informationssøgning. De fleste bruger centrets laptops. Men også cafeen, med navnet Connie's Coffee Corner. Oven over kursuslokaler og møderum. Det har vist sig konstruktivt, for en del store firmaer i byen har fundet ud af, at her kan man jage talenter. De udbyder kurser blandt Kiberas unge, og i runde tal får 80 procent af deltagerne et jobtilbud efter kurserne.

Men det hele startede med vandet og de flyvende toiletter. Her tilbyder centret nu aflukkede båse med god plads til at hænge tøj op og have et par børn med ind, 35 øre for at gå på toilettet, 65 øre for et varmt brusebad, og der er kø morgen og aften. Kvinderne kommer her meget gerne; her er sikkert med fuld gadebelysning og aflåste døre, mere end mange af blikhusene kan garantere.

Brøndboringen fungerer stabilt og forsyner huset, den nærliggende skole og tankvogne, der ruller ind uafledeligt for at købe garanteret sundt drikkevand til Kibera. Det samme gør de, der bor tættest på, 35 øre for en spandfuld. Hvis *Kidnappet* skulle optages i Kibera i dag, måtte det blive i en anden del af området end her ved centret. Mange af de mest triste syn fra dengang er afløst af mere orden, og 'de flyvende toiletter' er et overstået kapitel. •

3. JUNI-17. SEPTEMBER

NATUR/RETUR PÅ ARKEN

Arkens nye udendørsforestilling undersøger forholdet mellem menneske og natur. Hvad er naturlig natur, og hvordan er menneske og natur filtret ind i hinanden? Udstillingens udgangspunkt er den antropocæne tidsalder – nemlig den nye geologiske tid, hvor menneskets aftryk på jordkloden er så massivt, at det i fremtiden kan aflæses i jordens lag.

20. JUNI

INTERNATIONAL DAG FOR FLYGTNINGE

FN's flygtningeagentur vil nu adressere verdens ledere og vise dem, at folk over hele verden tænker på flygtninge. Flygtningeorganisationen lancerer derfor en #WithRefugees kampagne den 20. juni for at sende en besked til verdens regeringer om, at de må arbejde sammen og gøre et retfærdigt stykke arbejde for flygtninge.

26. JUNI

PRÆSIDENTVALG I MONGOLIET

Mongoliet skal have en ny præsident. For at blive præsident i Mongoliet skal man opfylde tre betingelser. 1) Man skal være mongolsk født, 2) man skal være over 45 år, 3) og man skal have været bosat i landet i mindst fem år forud for valget. Mongoliets nuværende præsident hedder Tsakhiagiin Elbegdori og blev valgt for første gang i 2009 og blev siden genvalgt i 2013.

11. JULI

VERDENS BEFOLKNINGSDAG

blev etableret af FN's udviklingsprogram (UNDP) i 1989. Dengang ville man fejre, at der nu fandtes fem milliarder mennesker i verden. I 2017 søger UNDP stadigvæk at sætte fokus på globale befolkningsproblemer og øge bevidstheden om de miljømæssige konsekvenser herved.

18. JULI

INTERNATIONAL NELSON MANDELA-DAG

Nelson Mandela blev født den 18. juli, og FN har derfor udråbt dagen til at være international Nelson Mandela-dag og opfordrer alle til at bruge 67 minutter på at hjælpe andre på netop denne dag. I 67 år dedikerede Nelson Mandela nemlig sit liv til at hjælpe andre. Først som menneskerettighedsjurist, siden indsat i fængsel, international fredsskaber og til sidst som den første demokratiske valgte præsident for det fri Sydafrika.

30. JULI

VERDENS DAG MOD MENNESKEHANDEL

I 2010 vedtog FN's generalforsamling den globale handlingsplan for bekæmpelse af menneskehandel og opfordrede verdens regeringer til at tage koordinerede og konsekvente foranstaltninger til at bekæmpe trafficking. Formålet med dagen er "at øge bevidstheden om situationen for ofre for menneskehandel og til fremme og beskyttelse af deres rettigheder."

KOLOFON

ABONNEMENT

Udvikling sendes gratis i Danmark, Færøerne og Grønland.

Udvikling udkommer fem gange årligt.

Tegn abonnement/adresseændring:

www.udvikling.dk eller Abonnementsservice: distribution@rosendahls.dk - 43 22 73 00

Bestilling af tidligere numre:

www.danida-publikationer.dk

Følg os på facebook.com/magasinetudvikling

Følg os på instagram.com/magasinetudvikling

REDAKTION

Content redaktør: Louise Stigsgaard Nissen, lousni@um.dk, 33 92 07 09

Digital redaktør: Janne Louise Andersen, jannan@um.dk, 33 92 05 96

Journalister:

Cecilie Vittrup Flensborg, cecifle@um.dk,

Louise Haugaard Malling, loumal@um.dk,

Anna Petersen Nedergaard, anned@um.dk

Ansvarshavende ifølge medieansvarsloven:

Rasmus Abildgaard Kristensen,

kontorchef, (KOM). Public Diplomacy,

Kommunikation og Presse, Udenrigsministeriet

Korrektur: Lene Jensen

Grunddesign: Esben Niklasson

Layout: Datagraf Communications

Tryk: Bording A/S

Papir: 115 gram MultiArt Matt

DETTE NUMMER

NR 2. 2017. 44. ÅRGANG

Udgivelsesdato: 12. juni

Næste nummer: 14. september

Trykplag: 20.800

ISBN 978-87-93616-00-4 (tryk)

ISBN 978-87-93616-01-1 (elektronisk)

ANNONCESALG

Rosendahls Mediaservice,

Niels Hass, nh@rosendahls.dk, 29 33 66 06

UDGIVER

Udenrigsministeriet,

Asiatisk Plads 2, 1448 København K

Artikler i *Udvikling* udtrykker ikke nødvendigvis

Udenrigsministeriets synspunkter.

KONTAKT- OG KLAGEMULIGHEDER

Skriv til redaktionen på udvikling@um.dk.

Det er også muligt at indgive en klage – dog

senest 12 uger efter udgivelsesdatoen – til

Pressenævnet på sekr@pressenaevnet.dk

Forside: Kunstværk af Jorge Gamboa udstillet

på The Biennial of Poster Bolivia BIceBé 2017.

UDENRIGSMINISTERIET

DANIDA DANMARKS
UDVIKLINGSSAMARBEJDE

Medlem af

DANSKE MEDIER

Der er noget, der er helt fantastisk i Danmark

Vi har demokrati, ytringsfrihed, plads til mangfoldighed og Efterskolen.

På Ranum Efterskole College lever 450 elever fra hele verden sammen. Vi er en boglig efterskole med niveaudelt undervisning i 9. & 10. kl. Vi har 21 Cambridge IGCSE fag, 50 profil- og valgfag, og 3 gange årligt rejser vi ud i verden.

Der er noget, der er helt fantastisk i Danmark og Ranum er en af grundene.

Læs mere på www.ranumefterskole.dk

RANUM

EFTERSKOLE COLLEGE